

Keski-Suomen Maanpuolustaja

ksmaanpuolustaja.fi

Syyskuu 2019

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

38. vuosikerta

Kuhmossa marssineen maakuntakomppanian osaston kärki ylittää Kiekinjokea Vääräkoskella. Sivu 7.

Kahlaajat Kuhmossa Dolinin hiihtoprikaatin jäljillä

Maanpuolustusjuhla Saarijärvellä. Sivu 5.

Karjalan kannaksella retkeiltiin syyskuun alussa. Sivu 10.

**Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
SYYSKOKOUS**
tiistaina 8.10.2019 klo 18.30 kokouskeskuksessa
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset
asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

**Keski-Suomen Reserviläispiiri ry
SYYSKOKOUS**
tiistaina 8.10.2019 klo 18.30 kokouskeskuksessa
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset
asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

PÄÄKIRJOITUS

Päätoimittaja Tapio Paappanen

Ansaittua juhlintaa

Vapaaehtoisen maanpuolustusjärjestön täyttäessä pyöreitä vuosia, on juhlimiselle aina aihetta. Olemme Suomessa onnistuneet kirjoittamaan 100 vuoden mittaisen tarinan itsenäisestä valtiosta, jonka siipien suojassa voidaan nyt vapaasti pitää yllä maanpuolustustahtoa. Ruohonjuuritason maanpuolustustyötä voidaan tehdä eri järjestöissä, joista vanhin yhtäjaksoisesti toiminut on sotilaskoti.

Keski-Suomessa Luonetjärven Sotilaskotiyhdistys aloitti kuluvan syksyn juhlasarjan täyttäessään 80 vuotta. Samanikäinen on myös nykyinen Jyväskylän varuskunta. Sotilaskotityö on osa meidän yhteiskuntaa. Kahvi ja munkki on käsite, jonka kaikki mieltävät hyväksi ja sen merkitystä ei edes ajanhammas pysty horjuttamaan. Leivottujen munkkien määrät ovat hämmästyttävän suuria. Suomen suurimpaan lentonäytökseen pari vuotta sitten sotilaskoti leipoi 30 000 munkkia. Keuruulla Keski-Suomen Pioneeripataljoonan perustamisesta aina Pioneerirykmentin lakkauttamiseen saakka 47 vuoden aikana leivottiin noin 4 miljoonaa munkkia tai pullaa ja siinä sivussa keitettiin 3,5 miljoonaa kupillista kahvia. Kaikki tämä on kadonnut tyytyväisten sotilaiden suihin, jotka ovat aina ostoksia tehdessään saaneet vastineeksi ystävällisen katsekontaktin ja lämpimän hymyn vihreältä sisarelta. Luonetjärven yhdistyksen sotilaskotisisaret ansaitsevat kaikkien keskisuomalaisen reserviläisten lämpimät Onnittelut!

1950-luku on suomalaisessa yhteiskunnassa ollut erilaisten yhdistysten perustamisen kultaaikaa. Raskaat sotavuodet olivat jo jääneet taakse, mutta vaaran vuosia elettiin edelleen. Reservin upseerit ja aliupseerit ryhtyivät perustamaan omia yhdistyksiä maanpuolustustaidollisten valmiuksien kehittämistä ja ylläpitämistä varten.

Laukaassa reserviupseerit perustivat oman yhdistyksensä vuonna 1954. Viisi vuotta myöhemmin 24 asiasta kiinnostunutta aliupseeria kokoontui perustamaan aliupseeriyhdistystä. Sotilaspiiri oli ollut aktiivinen ehdottaessaan laukaalaisille yhdistyksen perustamista ja niinpä paikalla oli silloisesta sotilaspiiristä everstiluutnantti Pentti Rekola. Yhdistyksen säännöt tuli hyväksyttyä samassa kokouksessa ja seuraavana vuonna säännöt saivat lopullisen vahvistuksen silloisesta sisäministeriöstä.

Nyt tuosta hetkestä on kulunut täydet 60 vuotta. Suomalainen puolustusjärjestelmä perustuu edelleen yleiseen asevelvollisuuteen ja isoon reserviin. Maanpuolustustahto ja valmiudelliset taidot ja niiden jatkuva ylläpito ja kehittäminen muodostavat puolustusjärjestelmäämme peruskiven. Tämän perustuksen varassa elävät nykytoimijat ovat juhlaansa ansainneet. Pyöreät tasakymmenet antavat aiheen tarkastella mennyttä ja ponnistaa siitä tulevaisuuteen. Parhaimmat Onnittelut Laukaan reserviläiset ry:lle!

Keski-Suomen reserviläispiirille tuli myös 60 vuotta täyteen. Reserviläisliiton ja piirin jäsenyhdistysten välisenä toimijana piirin toiminta on vakiintunut niin, että piiri tarjoaa jäsenilleen mm. ampumaurheilun eri kilpailumuotoja, fyysisiä jotosuorituksia ja kansainvälisen ystävyyssuhteen virolaiseen Sakala Malev -suojeluskuntaan. Piirin toimintaa aiemmin johtaneet henkilöt ansaitsevat ison kiitoksen! Samoin Keski-Suomen Maanpuolustussäätiön aktiiviset toimijat ansaitsevat piirin 60-vuotisjuhlahumun keskellä kiitoksen ja kumarruksen. Ilman näitä ponnistuksia emme olisi siinä missä nyt mennään. Kansalaisten maanpuolustustahtoa ylläpitävinä toimijoina olemme juhlaamme ansainneet.

Kuva: Teppo Kulmala

Taidemaalari Olga Malytcheva viimeistelee kenraali Lindbergin muotokuva.

Lentäjäkenraalin muotokuva syntyi Jyväskylässä

Kenraali Jarmo Lindberg jäi Puolustusvoimain komentajan tehtävästä reserviin 1.8.2019. Hengeltään hän on aina ollut lentäjä ja myös ensimmäinen lentäjä, joka on komentanut Puolustusvoimia. Lentotunteja 40 vuoden aikana hänelle on kertynyt 2900. Puolustusvoimat tilasi komentajastaan muotokuvan, jonka toteuttajaksi valikoitui taiteilija Olga Malytcheva. Hän oli ikuistanut Lindbergin jo vuonna 2012. Silloin Ilmavoimien komentajana.

Taiteilijan ja kenraalin yhteisiä kohtaamisia teoksen luomisen aikana tarvittiin taiteilijan ateljeessa kolme. Sen lisäksi on tarvittu myös valokuvia varhaisemmassa vaiheessa. Valokuvista, joita oli komentajan adjutantti majuri Antti Rajahalme ottanut Alaskassa, ideoitui muotokuvaan taivas. Taitelijalla oli ajatus seisovasta hahmosta lentohaalarissa. Lähtökohta tähän oli syntynyt pääesikunnassa olevasta Erkki Tilviksen maalaamasta Mannerheimin muotokuvasta. Kuvan koko on 90x130 cm ja samaa kokoa käytettiin Lindbergin muotokuvassa. Marsalkan sauvan sijaan Lindbergillä on kädessään valkoiset hanskat.

Maa, taivas ja lentäjä takkeineen ja hanskoineen ovat nousseet taiteilijan ja kenraalin keskusteluissa keskiöön. Näin taiteilija halusi ilmaista kenraalin lentouran historiaa. Muotokuvan taivas kuvaa historiaa ja tekemistä. Rentous, hymy ja katseen valoisuus kuvaavat tulevaisuutta, johon puolittain avoimena oleva musta lentäjän nahkatakki luo oman kontrastinsa. Muotokuvasta välittyvä elämä on uuden aamun heijastusta.

Muotokuvan maalaaminen on ollut Olga Malytchevan ja kenraali Jarmo Lindbergin yhteinen luova prosessi. Heidän näkemyksensä ovat täydentäneet toimivasti toisiaan Jyväskylässä sijaitsevassa ateljeessa. Lindbergin työ Puolustusvoimain komentajana on tehty. Pääesikuntaan sijoittunut muotokuva tulee kuvastamaan henkilöä ja hänen välityksellään instituutiota. Muotokuva paljastettiin heinäkuun lopussa komentajan jäätyä eläkkeelle.

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA Lehden seuraava numero ilmestyy viimeistään viikolla 51 joulukuussa 2019. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 30.11.2019 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsensihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Valkeakoski,
Matti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kansikuva: Perttu Hietanen
Painopaikka: Sata-Pirkan Painotalo Oy
Reserviupseeripiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen
verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Jarmo Siltanen, Jyväskylä puh. 040 510 9617
RES: Perttu Hietanen, Korpilahti, puh. 040 507 1684

Piirien taloudenhoitaja: Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 76

Keski-Suomen alue-toimisto

Koulutuksen uudet tuulet

Hyvät keskisuomalaiset maanpuolustajat!

Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuskoulutuksesta

Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen periaatteita ollaan muuttamassa ja sitä kehitetään yhdessä uudistettavan lainsäädännön kanssa. Vuoden vaihteessa voimaan tulevan lain merkittävimpana muutoksena on sotilaallisen koulutuksen siirtyminen yksin Puolustusvoimien tehtäväksi. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) tehtäväksi tulee järjestää sotilaallisia valmiuksia palvelevaa (SOTVA) koulutusta, joka tähtää yksilöiden osaamisen ja kokonaisvaltaisen toimintakyvyn kehittämiseen.

Uudessa laissa sotilaallisella koulutuksella tarkoitetaan koulutuksen antamista Puolustusvoimiin kuuluville joukoille ja Puolustusvoimien ampumatarvikkeilla ja räjähteillä tapahtuvan koulutuksen

järjestämistä. Sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitetaan muuta kuin edellä tarkoitettua sotilaallista koulutusta, jossa koulutetaan Puolustusvoimien menetelmiä tai välineitä koskevaa yksilön sotilaallista osaamista ja toimintakykyä sodassa tai muissa aseellisissa selkkauksissa toimimista varten.

Puolustusvoimien ohjaava ja valvova rooli sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa kasvaa. SOTVA-koulutuksessa voidaan käyttää Puolustusvoimien aseita ja välineitä käsittelyyn, mutta niillä ei saa ampua eikä koulutuksessa saa käyttää ampumatarvikkeita tai muuta räjähtävää materiaalia. SOTVA-koulutus jaetaan yhteiseen ja eriytyvään koulutukseen, joista yhteinen on avointa myös ei-asevelvollisille henkilöille. MPK:n järjestämästä koulutuksesta kehitetään nousujohteinen kokonaisuus, joka tukee Puolustusvoimien sotilaallista koulutusta ja sen tarpeita.

Ampumaselelain muutoksen mukaan MPK voi järjestää itsenäisesti ammuntoa reserviläisten omilla, MPK:n hankkimilla tai järjestöjen aseilla SOTVA koulutuksessa. Ammunnan johtajat koulutetaan ja hyväksytään edelleen Puolustusvoimien koulutusohjelmassa ja ammunnoissa noudatettava ampumaohjelmisto määritetään Valtionneuvoston asetuksella.

Puolustusvoimat voi edelleen antaa sotilaallista koulutusta ja muuta

tarpeelliseksi katsomaansa koulutusta vapaaehtoisille 18 vuotta täyttäneille henkilöille järjestämällä vapaaehtoisia harjoituksia. Koulutuksen on tapahduttava Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla ja aluksilla.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi myös edelleen järjestää 16 vuotta täyttäneille henkilöille toimintaa, jonka tarkoituksena on tutustuttaa osallistujat varusmiespalveluksen sisältöön rajoitetusti. Tutustumistoiminnassa ei ole sallittua käyttää Puolustusvoimien ampumaseleitä, ampumatarvikkeita, räjähteitä tai taisteluvälineitä tai näiden harjoitusmalleja, eikä ei ole myöskään sallittua antaa sotilaallista osaamista tai toimintakykyä kehittävä koulutusta.

Muutos mahdollistaa siis vapaaehtoisen osaamisen kehittämisen entistä paremmin, monipuolisemmin ja selkeästi nousujohteisesti. Puolustusvoimat käyttää reserviläiskouluttajia tulevaisuudessa aktiivisemmin myös johtamissaan reservin koulutustapahtumissa. Reserviläisten osaaminen ja sen kehittäminen ovat Puolustusvoimille tärkeää ja vapaaehtoista koulutusta tarvitaan joukkojen suorituskyvyn ylläpitämiseksi.

Alue-toimiston osalta tämä uudistus tuo lisää velvoitteita ja tehtäviä. Tätä varten toimistolle on tulossa yksi sotilasvirka lisää ja lisäksi MPK tulee asettamaan yhden toimihenkilön reserviläistoiminnan koordinoituihin.

Koulutusohjelma 2020

Kokeellisesti kehitettävällä Koulutus 2020 -ohjelman tavoitteena on vaikuttava, mutta kustannuste-

hokas koulutus, joka vastaa tulevaisuuden turvallisuusympäristön haasteisiin. Tarkoitus on, että tehokkaasta ja tavoitteellisesta koulutuksesta saavat hyödyn sekä puolustusjärjestelmä että yksilö.

Koulutuksessa hyödynnetään nykyaikaista teknologiaa (simulatio-, verkko- ja virtuaalijärjestelmät). Modernien oppimisnäkemysten mukaisesti koulutettavalle annetaan enemmän vastuuta omasta oppimisestaan erilaisia älylaitteita hyödyntäen. Osaamistavoitteet ohjaavat koulutuksen toteuttamista, jossa kouluttajan valmentava rooli korostuu. Koulutuksella tuetaan myös kokonaisvaltaista toimintakykyä, jonka osa-alueina ovat fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja eettinen toimintakyky. Koulutuksen edetessä harjoittelua tehostetaan ja saavutettuja oppimistuloksia mitataan systemaattisesti.

Koulutus 2020 -ohjelman konseptia on testattu viime vuodesta alkaen erilaisilla kokeiluilla, joita toteutetaan joukko-osastoissa eri puolilla Suomea. Kokeiluilla tunnistetut parhaat käytännöt päättyvät aikanaan osaksi varsinaista Koulutus 2020 -ohjelmaa.

Komentajien vaihdoksia

Menneen kesän molemmin puolin on järjestetty lukuisia valtakunnallisia ja alueellisia komentajien vaihtokatselmuksia. Tässäkään asiassa johtohenkilöstö ei pääse sammaloitumaan, kun uudet johtajat tuovat uusia näkemyksiä ja asioiden painotuksia. Alueellisesti johto vaihtui Panssariprikaatin apulaiskomentajan (eversti Kari Kaakinen) ja Ilmasotakoulun johtajan (eversti Henrik Elo) tehtävissä. Toivotan herroille menestystä vaativissa tehtävissä.

Uusi Puolustusvoimain komentaja kenraali Timo Kivinen korosti ensimmäisessä päiväkäskyssään muun muassa edelleen valmiuden ylläpitämistä ja digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntämistä. Jälkimmäisessä korostuu lisäksi henkilöstön innovatiivinen ja ennakkoluuloton ajattelu. Kivisen mukaan myös suomalaisen yhteiskunnan moniarvoisuudessa kansalaisten luottamuksen säilyttäminen asevelvollisuuden elinvoimaisteen on entistä tärkeämpää. Lisäksi Puolustusvoimien jokapäiväisellä tekemisellä on ansaittava kansalaisten luottamus.

Kutsunnat

Keski-Suomen kutsunnat käynnistyvät tämän syksyn osalta elokuun puolivälissä Joutsassa. Tällä kertaa on vuonna 2001 syntyneiden nuorten miesten vuoro, joita maakunnassamme on yhteensä noin 1490. Koko valtakunnassa saman ikäisiä on noin 30 200. Kutsuntoja Keski-Suomen alue-toimisto järjestää tänä syksynä 31 kertaa 18:lla eri paikkakunnalla. Maavoimien esikunnan antamien kiintiöiden mukaan suurin osa keskisuomalaisista määrätään palvelukseen Kainuun prikaatiin ja Ilmasotakouluun.

Näkemisiin!

Sotilaan rooliin kuuluu usein lähteminen. Nyt on taas oma vuoro, mutta tällä kertaa reserviin. Syy reserviin siirtymisessä on yksinkertaisesti eroamisien saavuttaminen (1.10.2019). Takanani on muistorikkaat 36 vuotta Puolustusvoimien palveluksessa (ml varusmiespalvelus), joista 30 vuotta upseerin virassa. Tunnen olevani etuoikeutettu, kun olen saanut palvella useissa

tehtävissä eri puolella Suomessa ja kaksi kertaa ulkomailla kriisinhallintatehtävissä. Jokainen tehtävä on ollut omalla tavallaan mielenkiintoinen ja haastava. Lisäksi olen tavannut monia mukavia maanpuolustushenkisiä ihmisiä. Voin sanoa, että päiväakkään en vaihtaisi pois. Huonotkin päivät ovat olleet kuitenkin kasvattavia.

Omasta mielestäni Alue-toimiston päällikkyyden on ollut yksi niistä urani parhaimmista tehtävistä ja olen kiitollinen, että olen saanut olla juuri itselleni rakkaassa ja tutussa Keski-Suomessa. Tehtävää hoitaessani olen huomannut, että se kaikki urani varrella saamani koulutus ja kokemus on punnittu juuri tässä tehtävässä.

Omasta kokemuksesta voin sanoa, että Keski-Suomessa on maanpuolustustahtoa korkealla ja kohdallaan sekä asiassa on reipas yhdessä tekemisen henki. Jatkaa samaan malliin.

Haluankin kiittää sydämestäni teitä kaikkia keskisuomalaisia maanpuolustajia ja sen toiminnan tukijoita yhteisistä hetkistä. Teidän joukkoonne oli helppo sulautua ja yhteistyö matkatonta. Toivottavasti annatte saman tuen myös seuraajalleni everstilutnantti Yrjö Lehtoselle.

Antoisaa maanpuolustussyysä!

Keski-Suomen alue-toimiston päällikkö

Everstilutnantti Teijo Oksanen

Keski-Suomen reserviupseeripiirin puheenjohtaja Jarmo Siltanen (vas.) ja Ilmasotakoulun johtaja eversti Henrik Elo ovat juuri luovuttaneet priimusmiekan upseerikokelas Tero Hakuliselle.

Kuva: Ilmasotakoulu

RUL:n kunniamiekka n:o 495 Tero Severi Hakuliselle

Keski-Suomen reserviupseeripiirin puheenjohtaja Jarmo Siltanen luovutti RUL:n kunniamiekan Ilmavoimien RUK kurssin 107:n priimukselle seuraavien saatena noin:

Minulla on ilo ja kunnia saada onnitella Suomen Reserviupseeriliiton puolesta juuri ylennettyä Ilmavoimien RUK 107:n upseerikokelasia.

Olette nyt palvelusaikanne kohdassa, jota varmasti muistelette vielä vuosien jälkeen. Hyödyntäkää varusmiespalvelus täysipainoisesti. Myös siviilimaailma arvostaa johtajakoulutusta. Reserviupseereilla korostuu ihmisten johtaminen ja siihen liittyvät tiedot ja taidot. Useat esimiehet johtavat ja taidot, mutta ne jotka todella menestyvät kykenevät johtamaan ih-

misiä. On tärkeä tunnistaa mikä on tavoite, viestiä miten sinne päästään ja samalla tiedostaa kuinka kehitetään ja motivoidaan alaisia tekemään parhaimpansa.

Kaikki mitä varusmiespalveluksen jälkeen teette, kasvattaa teitä. Te itse vastaatte myös omasta jatkokoulutuksesta. Sinnikkyys omien tavoitteiden saavuttamiseksi palkitaan.

Muutama sana Suomen Reserviupseeriliitosta. Liitto on perustettu vuonna 1931 kehittämään reserviupseerien valmiuksia varusmiespalveluksen jälkeen ja tukemaan valtakunnan turvallisuutta. Se toimii paikallisten Reserviupseeriyhdistyksien kattojärjestönä ja suurin osa toiminnasta, kuten sotilaallista valmiutta tukevat ammunta ja maastojotokset, sekä perinnetoi-

mina, kuten kunniavartiot, tapahtuvat paikkakunnan oman Reserviupseeriyhdistyksen kautta.

RUL on myös vuosikymmenten ajan arvostanut ja palkinnut reserviupseerikurssien priimuksia. Olkoon tämä upseerimiekka osoituksena kovasta tahdosta ja työstä.

Kurssi alkoi 13.5., sillä opiskeli 22 upseerioppilasta ja päätöstilaisuus järjestettiin 15.8. Tikkakoskella. Kurssilaiset olivat opiskelleet ja saavuttaneet ennätyskorkeita pistemääriä arvosanojen keskiarvon ollessa vahva kiitettävä. Ilmasotakoulun johtaja eversti Henrik Elolle tilaisuus oli ensimmäinen, jolloin hän sai olla ohjantamassa RUL:n kunniamiekkaa reserviupseerikurssin priimukselle.

Teksti: Tapio Paappanen

Aarne Markko
Vanhempi koulutuspäällikkö
MPK/Keski-Suomi

Otsikon sanoilla aloitti palkintojen jakotilaisuuden Viron Puolustusvoimien komentaja kenraalimajuri Martin Herem EROK 2019 kilpailun iltatilaisuuden 7.9.2019 Võrossa. Varsin osuvasti hän toi puheessaan esille tuon sotilaalle kuuluvan perusosaamisen tärkeyden. Erityisesti korostaen, että eri johtajatehtävissä toimivien sotilaiden asekäsitteilyn- ja ampumataidon hallinta lisää myös alaisten luottamusta omaan esimieheensä kyvykkäänä johtajana.

Tuo kyllä herätti pitkän palveluksen tehneessä ajatuksen, että kuinkahan moni omista esimiehistäni palvelusuran aikana oikeasti kykeni täyttämään todellisesti sotilaan paikan. Ja kuinka monella se jäikään täyttämättä? Turvallinen asekäsitteilytaito ja oikea ampumataito kulkevat ”käsikädessä”. Am-

pumataitoa ei ole suuri tulinopeus ja suunnaton laukaisumäärä – on myös osuttava sinne mihin on tarkoituskin osua. Oikeassa tilanteessa ei ole käytössä ”tuunattuja” kiskaluja vaan aivan normaalia sotilasrautaa. Siinä on jo oppimisen paikka. Kuinka monesti olemme kuulleet ”minun täytyy tähdätä tällä tuonne oikeaan yläreunaan saadakseni osumaan edes tauluun”. Eli yksinkertaisesti kyseessä on: en osaa suorittaa liipaisua kunnolla vaan teen koko ajan laukaisuvirheitä. Olisiko pieni harjoittelu ja opettelu paikka siis tarpeen tällaisen henkilön kohdalla – mukaan mielellään sellainen henkilö, joka osaa auttaa löytämään se onnistumien ilo vaikka kolmen O:n menetelmällä: Oikea Omakohtainen Oivallus! Laitapa ”latari” lippaaseen satunnaiseen kohtaan ja huomaa oman laukaisuvirheesi – ja ei ei

Viron puolustusvoimain komentaja: ”Esimiesasemassa olevien sotilaiden tulee hallita sotilaan tärkeimpien työvälineiden käyttö. Tällä tarkoitan taistelussa käytettäviä henkilökohtaisia käsituliaseita.”

kun korjaamaan virheet pois niin ne osumatkin alkavat löytämään tiensä siihen kohtaan johon tähtäsit.

Reserviläisten ase- ja ampumakoulutus uudistuu hyvää vauhtia ja MPK saa myös kauan kaivattua omaakin kalustoa ampumakoulutuksen läpiviennin. Näin MPK voi

tukea tulevaisuudessa parhaalla mahdollisella tavalla Puolustusvoimien tarvitsemaa reserviä. MPK:n kursseilla (uudet SOTVA -kurssit) voidaan harjoituttaa henkilökoh- taista ase- ja ampumakoulutuksen vaatimia taitoja ja näin myös soturin valmistautumista varsinai- siin reservinharjoituksiin. Tällöin

jo kursseilla ase- ja ampumataitoa harjoitellut joukko voi keskittyä joukkona toimimiseen - ilman että tulisi hieroa perusasioita kuntoon ennen joukon yhtenäistä toimintaa.

Seuratkaa loppuvuoden koulutuksia MPK:n koulutuskalenterista!

Vuoden lopussa on vielä useita koulutustapahtumia, joista osa on myös Puolustusvoimien tilaamia kursseja. Vaikka saisitkin VEH-kutsun ja lähetät sen ns. B-osan aluetoimistolle, on sinun vielä käytävä ilmoittautumassa MPK:n koulutuskalenterin kautta ”kurssille”. Meillä ei edelleenkään ole olemassa automaattia organisaatioidemme välillä, joka siirtäisi suoraan tuolta paperille raapustamastasi tiedosta informaation digitaaliseen muotoon kurssijärjestelmäämme.

Ruokailut ruoka-aine allergia- tietoineen, mahdolliset varustamiset ja henkilöiden majoitustarvetiedot tulevat vain kurssisivustomme kautta käyttöömmä. Turha siis hämmästyä, jos sinulle ei löydy-

kään juuri sopivia varusteita vaan löytyykin ”erittäin sopivat” tai juuri sinun gluteiiniton vaihtoehtosi ei toteudu, jollet ole kirjannut tietoja- si järjestelmään kurssin kyselypat- teriin. Vain kirjaamalla tietosi myös järjestelmäämme, vältät turhat har- mittelut ja saamme yhdessä toimi- van harjoituksen toteutumaan.

Kurssikalenteriin päivittyvät vielä syksyn aikana tiedot niin Itsenäis- syyspäivän kuin Joulunkin kunnia- vartiosta sekä koulutuspaikkamme vuosipäivästä.

Hyvää syyskauden jatkoa ja nautti- kaa myös luonnossa liikkumisesta!

*Värikästä syksyä toivottaen,
Aarne Markko*

Kuvasatoa kesän tapahtumista eri paikkakunnilta

Uuraisten toripäivä 27.7.

Ekoaseen tarkkuutta sai kokeilla Uuraisilla.

Korpilahden palvipäivät 12.-13.7.

Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen (vas.) esitteli reservipiirien toi- mintaa Korpilahden palvipäivillä.

Palvipäivien taustalla Matti Hyvärinen (vas.), Perttu Hietanen, Wil- le Hietanen ja piirien verkkotoimittaja Juha Hyvärinen.

Laukaa, Tupaswillalla 23.-25.8.

Maanpuolustusjärjestöjen osasto Tupaswillan perinnepäivillä.

Lauantain tietokilpailun voittaja Kalevi Lahtonen sai arvonnassa kisan palkinnon, maanpuolustuspuukon. Luovuttajana reserviup- seeriin varapuheenjohtaja Matti Kanko. Hannu Kivi-Mannila seurasi luovutushetkeä.

Tykinlaukaus avasi Ilmasotakoulun valatilaisuuden urheilukentällä.

Ilmasotakoulun lippu ja maanpuolustusjärjestöjen lippulinna paraatikatselemissa. Taustalla runsaslukuinen yleisö.

Maanpuolustusjärjestöjen lippulinna ohimarssissa.

Maanpuolustusjuhla nostatti henkeä Saarijärven keskusta täyttyi paikallisesta väestä

Kansanjuhlaa parhaimmillaan hyvässä säässä. Elokuun 10. päivä oli Ilmasotakoulun heinäkuun saapumiserän alokkaille juhlapäivä. Sotilasvalan vannonja oli 335 ja alokkaista tuli lentosotamiehiä. Saarijärveläiset kerääntyivät keskustan kadun varsille suurin joukoin seuraamaan tuoreiden lentosotamiesten ohimarssia. Kunniavieraina juhlaan oli saapunut veteraani Eino Heinänen. – Vannoin oman valani Kuopiossa 1943 ja siitä lähdin suoraan Äänislinnaan ja edelleen Syvärille, Karjalan kannakselle ja vielä lopuksi pohjoiseen, muisteli Heinänen.

Valatilaisuus ”ammuttiin” alkuun museotykillä Saarijärven urheilukentän laidassa. Jussi Järkkälä toimi tykin ampujana. Ääni ei ollut kova, mutta savun pölyhdys sitäkin mittavampi.

Suorituskykyä tarvitaan

Ilmasotakoulun johtaja eversti Henrik Elo korosti puheessaan yleisen asevelvollisuuden merkitystä ja Puolustusvoimien tehtävää ylläpitää ennalta ehkäisevää korkeaa kynnystä, jotta maahamme ei kannata hyökätä. – Mitä parempi suorituskykymme on, sitä pienempi on sotaan joutumisen riski, sanoi Elo puheessaan.

Pääjuhlasta

Maatalousyrittäjä Pirjo Luotola tarkasteli juhlapuheessaan Suomen huoltovarmuutta.

- Poikkeusoloissa ruoka- ja energiahuolto takkuaa ensimmäisenä, totesi Luotola ja toivoi, että kotimaista ruoan tuotantoa arvostettaisiin niin, että meillä säilyy kunnolliset edellytykset tuotannolle. Pel-

kän tuonnin varaan ei ruokahuolto voi jättää.

Keski-Suomen reservipiirien tiedotustoimikunta palkitsi Majurin mediamaljalta tänä vuonna Sanomalehti Keski-suomalaisen toimittajan Rai Suihkosken työstään maanpuolustusta ja Puolustusvoimia käsittelevien artikkelien tekijänä. Viitisen vuotta hänen työhonsa on kuulunut maanpuolustusaiheiden käsittely. Aihepiiri on periytynyt hänelle aluetoimittaja Hannu Karjalaiselta, jolle Majurin mediamalja myönnettiin ensimmäisenä vuonna 2009.

Pitkä perinne

Maakunnallinen maanpuolustusjuhla on järjestetty Keski-Suomesa vuodesta 1986 alkaen. Silloin juhla järjestettiin Keuruulla. Kai-

kissa maakunnan kunnissa on käyty ja nyt mennään jo toista kierrosta pitkän matkaa. Ensi vuonna juhla tullaan järjestämään Joutsassa.

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Sankarimuistomerkin taustalla maanpuolustusjärjestöjen lippulinna. Kunnivartiossa Petri Ruotsalainen (vas.) ja Mika Saarela.

Eversti Henrik Elo (vas.) ja everstiluutnantti Teijo Oksanen laskivat puolustusvoimien seppeleen sankarihaudalla.

Kaupunginjohtaja Timo Rusanen, Oiva Miettinen, Pirjo Leppämäki ja veteraani Eino Heinänen laskivat kaupungin seppeleen.

Toimittaja Rai Suihkonen ja palkinto sanomalehti Keski-suomalaisen uutistoimituksessa.

Majurin mediamalja Rai Suihkoselle

Sanomalehti Keski-suomalaisen päätoimittaja, professori, reservin majuri Erkki Laatikaisen nimikkopalkinto palasi elokuussa ikään kuin kotipesään seuraavan vuoden ajaksi. Palkinto luovutettiin Saarijärven maanpuolustusjuhlassa toimittaja Rai Suihkoselle. Hän on ponnistanut toimittajan uralle Laukaa-Konnevesi -lehdessä suoritettujen kouluikäisten työelämään tutustumisjaksojen myötä. Sen jälkeen siellä avautui toimittajaharjoittelijan paikka. - Ottivat avosylin vastaan nuoren miehen, jolla oli vielä ajokorttikin, kertoi Suihkonen.

Varusmiespalveluksen jälkeen 1990-luvun alkupuolella Suihkonen teki vuoden verran toimittajan töitä freelancerinä kunnes Laukaa-Konnevesi -lehdessä avautui 1995 paikka, jonne hän pestautui ja tehtävä vakinaistettiin hieman myöhemmin. - Vuonna 2002 toimittajia kehoitettiin tutustumaan konsernin sisällä eri toimituksiin ja tulin tänne uutistoimitukseen, muisteli Suihkonen. Tällä kertaa tutustuminen ei jäänyt pelkäksi käynniksi vaan uutistoimituksesta tuli Rai Suihkosken vakituinen työpaikka.

Keski-Suomen reservipiirien tiedotustoimikunta on palkintoa myöntäessään painottanut maanpuolustustyön tunnettuuden edistämistä.

- Seurattava kenttä on erittäin laaja, varusmiehistä aina Puolustusvoimien organisaatioon ja sen muutoksiin. On tavoiteltava päivätiedottamista syvemmälle ulottuvaa journalismia ja uutisoiminnan pitäisi olla etupainotteista. Puolustusvoimat ei välttämättä heti oma-aloitteisesti kerro asioista, joten toimittajan on hankittava itse syvempää tietoa, tiivistä Suihkonen tehtäväkenttäänsä yleiskuvaa.

Vapaussodassa kaatuneiden muistomerkin kunniavartion muodostivat Pekka Mattila (vas.) ja Timo Risikko. Jääkärivääpeli August Wilanderin jääkärihautamerkki kiinnitettiin tähän muistomerkkiin.

Tero Tamminen 10.8.2019 Saarijärven sankarihaudalla:

Reilu sata vuotta sitten, noin 1800 nuorta miestä lähti hakemaan sotilaskoulutusta ulkomailta. Heidän päämääränään oli Suomen aseellinen irrottautuminen Venäjästä. Nämä Suomen vapaussodan esitaistelijat, jääkärit, saivat koulutuksensa Saksassa, Jääkäripataljoona 27.

Saarijärveläissyntyisiä jääkäreitä oli 7. Tämän lisäksi Saarijärvellä vaikutti noihin aikoihin muitakin tulevia jääkäreitä.

Saarijärvelle on haudattu kolme jääkäreä. Jääkärimajuri Väinö Lieska, läntiselle hautausmaalle. Jääkäriväenrikki Vilho Hurme, tapuiliin vieren.

Nyt, tässä tilaisuudessa, paljastamme kolmannen jääkärin, jääkäriaravääpeli August Jalmari Wilanderin jääkärihautamerkin. Wilander syntyi Saarijärvellä vuonna 1892. Hänen kuudesta sisarestaan 3 kuoli jo lapsena, alle kahden vanhana, ja hänen äitinsäkin kuoli, Jalmarin ollessa kolme vuotias. August Jalmari Wilander muutti vuonna 1914 Lapualle autonkuljettajaksi ja rengiksi, varakaan saarijärveläissyntyisen kauppias Matti Hautasen palvelukseen.

Kauppias Hautasen perhetut- tu oli, myöhemmin äärioikeistolaisen Lapuan liikkeen johtajan, sekä IKL:n (Isänmaallisen kansanliikkeen) puheenjohtaja, Vihtori Kosola. Kosola oli merkittävä jääkäriaravääpeli. Hänen kotinsa oli myös etappi jääkäreiden salaisessa reitissä ulkomaille. Kosolan talon kautta ehti kulkea noin 250:tä jääkäreä, ennenkuin hänen pidätettiin ja vangittiin. Kosola on todennäköisesti eräs keskeinen tekijä, miksi Jalmari lähti jääkäriksi.

Jääkäriaravääpeli Wilander värväytyi helmikuussa 1916 Jääkä-

ripataljoona 27. Hän osallistui taisteluihin Saksan itärintamalla Misse-joella, Riianlahdella, Schwardenissa ja Aa-joella.

Suomeen ja Vaasaan Wilander tuli etujoukon mukana helmikuussa 1918. Hänet määrättiin 2.JR 4.JP:aan ja sen 2.K:aan joukkueenjohtajaksi. Wilander osallistui Tampereen valtaukseseen. Hän kaatui verisenä kiirastorstaina 28.3.1918 Kalevankankaalla, vain reilu kuukausi Suomeen palamisen jälkeen. Hänet haudattiin 11. huhtikuuta yhdessä 9 muun saarijärveläisen sankarivainajan kanssa kirkon viereen. Seuraavana vuonna hautapaikalle pystytettiin Saarijärven vapaussodan muistomerkki. Kaiken kaikkiaan, tähän muistomerkin kohdalle on laskettu 25 vapaussodan sankarivainajaa. Ainakin kaksi muuta on Saarijärvellä haudattu omiin hautoihinsa.

27 saarijärveläistä vapaussodan sankarivainajaa on keski-suomalaisittain kova lukema, kaikista isoin. Liekkö tässä osasy, että Tampereen kaupunki osallistui muistomerkin kustannuksiin.

Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistyksen Keski-Suomen osasto haluaa, että kaikkien keski-suomessa olevien jääkärien haudat on tunnistettavissa. Syynä on se, että jääkärien haudat itsessään muodostavat maamme itenäisyystaistelusta kertovan, kansallisen muistomerkin. Tällaisen muistomerkin suojeleminen on hautausmaakulttuurinkin kannalta tärkeää.

Haluan kiittää puolustusvoimia, seurakuntaa ja kaupunkia, että saimme mahdollisuuden tuoda näiden itsenäisyytemme esitaistelijoitten asiaa esille, kiitos.

Harrastusmerkit jaettu. Henkilöt oikealta: Kaija Koponen, Heli Silvennoinen, Kaisu Jaakkola, Päivi Hassinen, Tuula Katainen, Marja Mäenpää, Anita Ketonen, Maire Rinta-Anttila, Outi Pipinen, Kristiina Jaakkola-Taskisen sisar, Pirjo Tahvanainen, Merja Rautio-Jukarainen, Hanna Salakka ja Leena Viinikainen.

Ilmasotakoulu myönsi joukko-osastoristejä, joita oli vastaanottamassa oikealta: Katariina Anttila, Hanna Salakka, Ritva Tekkala, Ilmasotakoulun standaaari: Leena Viinikainen ja Tuula Katainen. Koulun apulaisjohtaja evl Kai Naumanen (vas.).

Munkit, kahvit, varusmiehet, puolustusvoimat

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Luonetjärven Sotilaskotiyhdistys 80 vuotta

Sotilaskotitoiminta alkoi Luonetjärven Talvisodan aattona syksyllä 1939. Valtakunnallisesti sotilaskoti on maan vanhin vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevä järjestö.

- Sotilaskotitoiminta on ruohonjuuritaso maanpuolustustyötä. Sen myötä saa uusia kokemuksia samanhenkisessä ystäväpiirissä, jossa vallitsee yhteinen tahtotila tekemiseen, totesi Luonetjärven Sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja Hanna Salakka toivottaessaan vieraat tervetulleeksi 80-vuotisjuhlahetkeen Tikkakoskella 14.9.

Sotilaskoti - sotilaan koti

Sotien aikana monta kertaa oli tilanne sellainen, että sotilaskodit perustettiin tyhjin käsin, mutta mukana oli jotain, mikä ei ollut tyhjää. Oli niin sanomaton rakkaus, oli sanomaton rakkaus. Jokainen sotilas minkä kohtasimme oli ikään kuin oma poikamme, joka juuri minun kotini puolesta oli taistellut. Minulle ja minun lapsilleni ja lastenlapsilleni pelastanut vapaan isänmaan.

Edellä mainitun on aikanaan sanonut Kati Bergholm sotilaskotipäivillä vuonna 1943.

Samaa kaikkia on sotilaskodin nykyisessä tekemisessä. Se on isku-purukka, mikä ilmestyy sota-harjoituksen kylmiin olosuhteisiin ajoneuvolla tuomaan valoa ja lämpöä kaikkina vuoden aikoina. Sotilaskoti löytyy saaresta, ”Sode” on lämmin paikka sotilaan arjen keskellä. Kahvi ja munkki on käsite, jota ajanhammas ei syö. Vihreät sisaret merkitsevät äitiä ja sisarhahmoa varusmiesaikana, vastapainoa vaativan koulutuksen lomassa. Näin Jukka Kentala muisteli sotilaskotityötä sotilasuransa varrelta. Ollessaan Pioneerirykmentin viimeisenä komentajana, sotilaskoti piti huolen, että loppuvuonna 2014 varusmiesten poistuttua Keuruuslän kasarmialueelta, paikalla olevalle henkilökunnalle oli tarjolla lämmin ateria joka päivä ko. vuoden loppuun saakka. Alueoimiston päällikkönä ollessaan 2015-2017 ”työskentelimme yhteistoiminnassa sen korkeimmalla tasolla eri puolilla keskisuomalaisia kuntia

maanpuolustusiltoja pitäässämme”, totesi Kentala.

Varusmies 2019

Sotilaspastori Janne Huikko kertaili varusmiesten tuumailuja sotilaskodista. ”Sodessa saa rentoutua, latautua ja siellä on kotoisa olo.” Siellä saa olla oma itsensä ja sisaret tuovat harjoituksiin iloa. Edelliseltä viikolta hän oli poiminut maininnat: ”Sotilaskoti on paras paikka ja Leena on ihana”, veisteli Janne Huikko.

Palkitsemiset

Ilmasotakoulun apulaisjohtaja everstiluutnantti Kai Naumanen totesi sotilaskodin olevan kiinteä osa yhteiskuntaa ja Luonetjärven Sotilaskotiyhdistys yhtä vanha kuin paikallinen varuskunta. Ilmasotakoulu myönsi joukko-osastoristejä seuraaville sotilaskotisisarille: Katariina Anttila, Laura Ikonen, Hanna Salakka, Ritva Takkala, Mirka Kerkelä, Anita Lehmonen ja Vuoko Wilpuna.

Ilmasotakoulun standaaari luovutettiin Luonetjärven Sotilaskotiyhdistykselle ja Leena Viinikaiselle sekä Tuula Kataiselle.

Maanpuolustusmitaleilla palkittiin seuraavat henkilöt:

Kultainen maanpuolustusmitali
Outi Pipinen
Hopeinen maanpuolustusmitali
Päivi Hassinen
Laura Ikonen
Marja-Leena Kaasalainen
Mika Kerkelä
Hanna Salakka
Heli Silvennoinen
Ritva Ahola.

Yhdistys luovutti korun kannustuspalkintona seuraaville henkilö-kuntaan kuuluville:

Katariina Anttila
Mira Roppola
Saku Suominen
Minttu Multannen.

Ideointitaito kohdallaan. Mörkömunkki nousi tarjolle jääkiekon MM-kisasta 2019 peliesityksen siivittämänä. →

Ilmasotakoulu luovutti standaaarin Luonetjärven sotilaskotiyhdistys ry:lle. Luovuttajina evl Kai Naumanen (vas.) ja maj Marko Puisto (oik.). Standaarin vastaanotti yhdistyksen puheenjohtaja Hanna Salakka.

Toivo Ahola heinäkuussa kesämyökinä pöydän ääressä kertomassa tarinaa kesän 1944 sotavankien kohtaamisesta Koskenpään Niinimäessä. Elämäntyönsä Ahola on tehnyt metsäalalla ostoiesimiehenä Hankasalmen alueella.

Toivo Ahola kohtasi sotavankeja teinipoikana

Toivo Ahola meni Koskenpään Niinimäkeen sotavankileirille kesäkuussa 1944 16-vuotiaana poikana mittamiehiksi. Karjalan Kanakselta kuului tuohon aikaan joskus taistelun ääniä. Vankeina oli 50 venäläistä ja myös kolme suomalaista. Nastolan keskusleiriltä pääsi metsätyökomennukselle sisämaahan jos oli käyttäytynyt hyvin. Parin viikon välein vankeja vaihdettiin. Uusia tuotiin ja paluukuljetukseen laitettiin sellaiset, jotka eivät saaneet työssään aikaiseksi 1,5 m3 halkoja päivässä.

Vartijat, joita oli kuusi, olivat taisteluissa haavoittuneita sotilaita. Vankien päätehtävä oli siis päivittäin tehdä 1,5 m3 koivuhalkoja. Kun sen teki, sai päivän ruoka-anoksen palkaksi. Venäläiset vangit olivat kuitenkin tulleet siihen ajatukseen, että ei enää kannata kovinkaan ahkerasti työskennellä, koska heidät tullaan palauttamaan kotimaahan ja he saavat antautumisestaan erittäin ankarat rangaistukset.

Aholan tehtävä leirillä oli mitata vankien tekemä halkojen määrä päivittäin. Hän löi merkin leimakirveellä puiden päihin. Sattui sitten kerran, että Ahola huomasi vankien huijaavan häntä. Vangit olivat alkaneet sijoittaa halkomotteihin puita niin päin, että leimapuoli oli sijoitettu pinon sisäpuolelle. Ahola hajotti yhden motin lyömällä mottia koossapitelevän kitapuun pois paikoiltaan, jolloin huijaus paljastui. Yksi vangeista suuttui ja lähti kirveen kanssa ajamaan Aholaa takaa. 16-vuotias poika tietysti pääsi nopeasti karkuun ja takaa-ajo päättyi siihen, että vanki istahti kannolle ja alkoi itkeä, koska tajusi mitä oli tullut tehtyä. Tällainen uhkailu oli ankarasti kielletty ja siitä tulisi ankara seuraamus.

Kapina johti sotatuomarin johtamaan oikeuden istuntoon, jossa kolme vankia määrättiin ammuttavaksi. Vangit kaivoivat montun, jonne heidät ammuttiin. Ampujilla oli käytössään Terni-kiväärin. Aho-

la, teinipoikana näki tämän tapahtuman. Hän muisteli, että joillakin ampujilla oli käytössään vain paukkupatruunat. Myöhemmin kun valvontakomissio tuli maahan, Toivo Aholan esimies sai 3 k:n vankeustuomion, mutta hän leimasi metsiä edelleen koko ajan. Vankilassa mies ei istunut päivääkään. - Nämä olivat niitä valvontakomission juttuja, totesi Ahola haastatteluhetkellä tämän vuoden heinäkuussa.

Kaikki venäläiset kerättiin kesän jälkeen jonnekin. Kesän aikana sattui Niinimäessä myös inhimillisiä tapahtumia. Kylässä asui inkeriläisperhe. Vartija ja vanki ryhtyivät ”iskemään” samaa perheen tyttöä. Kilpajuoksuhan siitä syntyi. Toinen juoksi edellä ja toinen yritti takaa ampua. Ei osunut.

Leirillä vaikutti myös Nieminen-niminen taitava kultaseppä. Hän oli toiminut Pietarissa. Toivo Ahola toimitti hänelle työkaluja, koska seppä oli taitava tekemään sormuk-

sia. Ahola repäisi myös koulukarastosta sivun, jonka luovutti kultaseppälle. Aikanaan Nieminen lähti leiriltä Merenkurkun suuntaan. - Traumoja tapahtumasta ei ole jäänyt, sota on aina inhimillinen tragedia, suomalaiset saavat olla tyytyväisiä nykyoloihin, totesi Toivo Ahola haastattelun päätteeksi.

Teksti ja kuva: Tapio Paappanen

Maakuntajoukkojen osasto etenemässä erämaan halki Pellikansuon maastossa.

Osasto Vääräkosken tukkikämpän raunioilla. Tälle kohtaa Lauri Timosen ryhmä oletettavasti tuhosi Dolinin hiihtoprikaatin esikunnan.

Eversti Dolinin jälkiä etsimässä

Maakuntajoukkojen osasto marssi Kuhmon taistelupaikkojen halki

Koko Talvisodan ajan käytti Kuhmon rintamalla ankaraa erämaa sotaa. Puna-armeijan 54. Divisioona eteni aivan Kuhmon porteille noin kymmenen kilometrin päähän kirkonkylästä sekä Hukkajärven että Saunajärven teiden suunnassa. Hukkajärventielle vihollinen pysäytettiin lopulta Tyrävaaraan josta se pakotettiin Joulukuun loppuun mennessä vetäytymään noin 30 kilometriä takaisin omalle puolelle. Tällä suunnalla merkittävässä roolissa oli Urho Kekkosen pikkuveli kapteeni Jussi Kekkonen, joka johti rohkeasti joukkojensa vaikeaa erämaasotaa. Noin 10 kilometriä etelämpänä Saunajärventielle pysäytetty vihollisen pääjoukko motitettiin useisiin motteihin. Osa moteista tuhottiin, osa puolustautui sodan loppuun asti. Rauhantulo pelasti puna-armeijan lopulliselta tuhoutumiselta. Kuhmon tappiot olivat puolin ja toisin kovat. Neuvostoarmeija menetti kaatuneina 10 500 sotilasta ja haavoittuneina noin 15 000. Suomalais tappiot olivat 1600 kaatunutta ja 3100 haavoittunutta.

Keski-Suomen Maakuntajoukkojen neljäs veteraanimme perintöä vaaliva kunniamarssi suoritettiin heinäkuun lopulla. Kuhmon jotos oli pituudeltaan 66 kilometriä ja se kulki erämaissa sijaitsevien

taistelupaikkojen ja teiden varsilta sijainneiden mottialueiden halki. Seitsemäntoista rohkeaa reserviläistä starttasi reitille Laamasenvaarasta 19.7. viiden aikaan iltapäivällä. Mukana oli myös kolmen henkilön vahvuinen huolto-osasto. Vain karttatiedustelun pohjalta suunniteltu reitti ja sen kulkukelpoisuus oli arvioitu.

Ensimmäinen tavoite oli kuuden kilometrin päässä sijaitseva Pellikansuo, jonne neuvostolentäjät erehtyivät laskeutumaan kahdella pommikoneella. On arveltu lentäjien luulleen suota järveksi. Suomalainen hiihtopartio onnistui tekemään koneet lentokyyttömiksi käsigranaatein. Parin tunnin maastomarssin jälkeen osasto tavoitti ojitetun ja metsittyneen suon. Lentokoneista ei osunut reitillemme mitään merkkejä.

Vääräkosken kämpälle

Helmikuussa 1940 olivat puna-armeijan joukot motitettuna useisiin motteihin Rastin, Sivakan ja Saunajärven alueella. Motitettujen avuksi lähetettiin 1800 miehen vahvuinen Dolinin hiihtoprikaati. Prikaatin miehet olivat siperialaisia talviolosuhteisiin tottuneita ja

Osasto Louhenjoen sillalla. Oikealla Elina Argillander.

hiihtotaitoisia valiosotilaita. Myös varusteet olivat ensiluokkaisia, uudet lumipuvut, turkistakki ja uudet puoliatomaattiasheet kuuluivat prikaatin varustukseen.

12.2.1940 sai rajakersantti Lauri Timonen tehtäväkseen tarkistaa vihollisen mahdollisia liikkeitä Kiekinjoki varressa. Pyysalon maastossa Timosen 11 miehen ryhmä törmäsi vahvaan länteen kulkevaan latuun. Timonen päätti seurata latua. Jo kilometrin jälkeen alkoi kuulua venäjänkielistä puhetta. Eversti Dolin esikuntineen oli majoittunut Vääräkosken tukkikämpälle ja sen ympäristöön ilman vartiomiehiä. Timonen päätti hyökätä joen takaa tehtävällä tuli ylläköllä. Rajussa iskussa kaatui suuri joukko Dolinin hiihtoprikaatin miehiä. Venäläisten varastorasvassa olevat puoliatomaatti kiväärit eivät toimineet kovassa pakkasessa. Myös eversti Dolin kohtasi matkansa pään Timosen iskussa.

Karhu

Maakuntajoukkojen osasto lähestyi kämpän maastoa kymmenen aikaan illalla. Kiekinjoen eteläpuolella kulkevalle metsäautotielle oli suunniteltu ensimmäinen huoltopiste H1. Huoltoautoa kuljettaneen väpeli Jarkko Pynnösen käännäytyä metsäautotielle, ylitti suurikokoinen karhu tien aivan Pynnösen auton edestä. Huoltopisteellä suoritettua täydennyksen jälkeen oli edessä Kiekinjoen ylitys. Majuri Hannu Haapamäki sekä väpeli Perttu Hietanen tiedustelivat sopivan ylityskohdan, josta pääsisi kahlaamalla joen yli. Kengät ja housut riisuttiin jalasta, rantametsiköstä tehtiin tukikepit ja pian osasto oli valmiina joen ylitykseen. Kiekinjo-

ki oli noin 15 metriä leveä ja ylityskohdan keskiosassa vuolas virta. Ylitys onnistui tappioitta.

Kaatumispaikkoja ja joukkohautoja

Joen toiselta puolelta aivan niemien kärjestä löytyivät tukkikämpän pohjahirret, kivinen uunin paikka sekä joitain uunin teräskappaleita. Oltiin eversti Dolinin kaatumispaikalla tai ainakin mahdollisella sellaisella. Dolinin kaatumisesta on esitetty useita teorioita ja kaatumispaikkoja. Kiekinjoen Vääräkosken kämppää kaatumispaikkana tukee ainakin suomalaisjoukkojen esikunta päällikön Alpo Marttisen haastattelu 1970 - luvulla. Marttisen mukaan Dolin kaatui juuri tässä maastossa. Kämpä tunnettiin myös Toivonkosken kämppanä.

Kämpän raunioilla otetun yhteiskuvan jälkeen marssi jatkui metsäautotietä pitkin Kiekinkosken ja Saunajärven väliselle tielle. Nyt alusta muuttui asfaltiksi ja marsisivauhti nopeutui huomattavasti. Kesselijärven rannalla havaittiin hirsimökki, joka oli toiminut suomalaisten kaatuneiden kokoamispaikkana. Muutaman kilometrin tiemarssin jälkeen saavuttiin Vetkon kannakselle johon Dolinin hiihtoprikaatin eteneminen lopullisesti pysäytettiin. Kannakselta löydettiin myös joukkohaudan painauma, suomalaiset hautasivat kankaalle taisteluiden jälkeen lähes 400 kaatunutta puna-armeijajalaista. Keväällä lumien suluttua, löysivät alueen asukkaat vielä 118 kaatunutta Dolinin miestä.

Renkanlammella marssijoita odotti telttasauna. Karstulalainen

Finnsavotta oli ystävällisesti lainannut Hiisi - telttasaunan osaston käyttöön. Saunan lämpö rentoutti marssista jäykät lihakset ja pesu kylmällä lampivedellä karisti marssin pölyt iholta sopivasti ennen nukkumaan menoa. Ensimmäisen päivän marssiosuus oli 7 tuntia ja 25 kilometriä.

Kuuden tunnin yöunien ja kevyen aamupalan jälkeen marssi jatkui kohti Saunajärven Luvelahtea. Reitti kulki Dolinin miesten reittiä mukaellen Louhenjoen Lähtevänskoskelle. Joen ylityse päästiin vankarakenteista moottorikelkkareitin siltaa pitkin. Aivan joen lähtöpäästä löydettiin Salpalinjaan kuuluvaa tulvituspatto. Seuraava etappi oli Juoperinlammen Hakunkangas, jossa kohtasi matkansa pään Dolinin hiihtoprikaatin poliittinen komissaari eversti Grishatsev. Moskovan valta eliittiin kuulunut eversti oli töppäilyjen johdosta siirretty aluksi virkatehtäviin Siperiaan, josta komennettu Kuhmon kylmään korpeen Dolinin hiihtoprikaattiin. Suomalaispartio yllätti ja tuhosi komissaarin osaston vain reilun kilometrin päässä Luvelahden motissa, jonne komissaari oli pyrkimässä. 15.2.1940 käydyssä lyhyessä taistelussa suomussalmelainen sotamies Ilmari Korhonen ampui Grishatsevin Juoperinlammen maastossa.

Luvelahden huoltopisteellä

Ennen Luvelahtea edessä oli vielä noin kilometrin levyinen suoalue. Muutaman sadan metrin suomarssin jälkeen vastaan tuli leveä ja syvä suo-oja, jonka ylittämiseksi olisi tehtävä kapulasilta. Koska maanomistajilta ei oltu kysytty lupaa puiden kaatamiseen, luovuttiin ylityksestä ja käännettiin takaisin tulojäljille. Luvelahdelle ovat venäläiset pystyttäneet kivisen muistomerkin, jonka maastossa odotti huoltopiste H2. Alueella oli sijainnut suurikokoinen motti, jota ei saatu vallattua. Ruokailun jälkeen marssi jatkui yksitoikkaisena tiemarssina Sivakkaan saakka. Asfalttia jäi jalkojen alle yhdeksän kilometriä.

Elina johtaa joukkoa

Sivakasta marssi jatkui metsäteitä ja maastoa pitkin Mieronvaaraan. Kärkipartion suunnistajana

toimi nyt joukon ainoa naisosasturi kersantti Elina Argillander. Elinan suunnistus metsän halki onnistui täsmälleen oikeaan kohtaan. Kun vielä huomioidaan marssin rasitus sekä Elinan tekemä suoritus siunatussa tilassa, voi moni kokenutkin sotilas ottaa Elinalta oppia. Äärimmäisen sitkeä ja taitava naisreserviläinen!

Mieronvaaran huoltopisteen jälkeen marssittiin vielä asfalttitieltä pitkin päivän päätepisteen, josta siirryttiin muutama kilometri autokuljetuksella Jyrkänkoscalle. Jyrkänkosen entisöidyt asemat sekä museon kalustonäyttely olivat erinomainen lisä jotokselle. Alueella sijaitsi suuri määrä erilaista sotaajan kalustoa. Yksi mielenkiintoisimmista oli kenraali Gusevskin Ford henkilöauto, joka oli esillä reserviläisten majan Korpilinnan katoksessa. Kuhmon reserviläiset tarjosivat vielä saunan suihkuineen. Toiselle päivälle kertyi marssia 31 kilometriä.

Pikamarssia Jämäkeen

Jotoksen viimeisenä päivänä oli edessä pikamarssi. Tavoitteena oli suoritua 11 kilometrin matkasta mahdollisimman nopeasti. Marssi päättyi Jämäksen kasarmin pihalla sijaitsevalle Päämajan kaukopartiomiesten Er.P.4:n muistomerkille. Puolentoistatunnin kuluttua lähdöstä saapui kärki Jämäksen muistomerkille. Jämäs toimi tuolloin majuri Paul Marttinen osaston tukikohdasta, jonka rannasta osaston miehet lennätettiin partiomatkoille. Pisin Osasto Marttinen miesten tekemä matka kesti 42 vuorokautta joina matkaa taittui 550 km. 19 Marttinen miestä jäi näille ankarille kaukopartioetkeille.

Seppeleen lasku Kuhmon sankarihaudoille

Aiempien retkien tapaan harjoitus päättyi seppeleen laskuun Kuhmon sankarihaudoille. Harjoituksen johtaja yliluutnantti Mika Pakkanen ja pääkouluttaja väpeli Perttu Hietanen lukivat ja laskivat seppeleen Kuhmon sankarivainajien muistoksi.

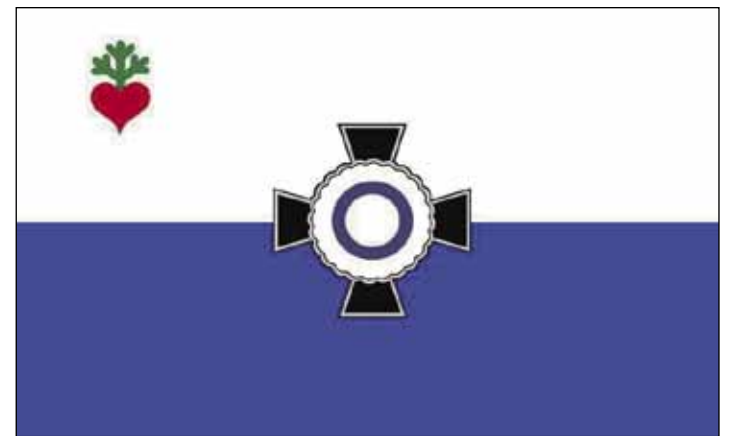
Teksti: Perttu Hietanen
Kuvat: Perttu Hietanen ja Hannu Haapamäki

Keski-Suomen Maakuntajoukkojen ja Puolustusvoimien seppeleen lasku Kuhmossa. Laskijoina Perttu Hietanen ja Mika Pakkanen.

Yhdistyksen seppeleen sankarimuistomerkillä laskivat Marko Savela (vas.) ja puheenjohtaja Panu Heikkinen. Yhdistyksen lippua kantoi Pekka Kauppinen ja Suomen lippua Antero Savonen.

Laukaan reserviläiset ry:n lippu. Se vihittiin yhdistyksen 40-vuotisjuhlissa Laukaan Sarahovissa 10.9.1999.

Sankarimuistomerkin kunniavartion muodostivat Risto Kaiponen (vas.) ja Pentti Noronen.

Arvostettu ja aktiivinen toimija

Laukaan reserviläiset ry 60 vuoden ikään

Juhlapäivä 15.9. alkoi jumalanpalveluksella ja kunniakäynnillä sanakarihaudalla, jonne yhdistys laski seppeleen. Tervehdysosoitukseensa yhdistyksen puheenjohtaja Panu Heikkinen totesi yhdistyksen perustamishetken ajoittuneen hetkeen, jolloin sodasta ei vielä ollut kulunut pitkää aikaa. – Reserviläistoiminnan peruskiviä ovat maanpuolustustahto ja valmiudelliset asiat. Puolustuksemme perustuu edelleen reserviläisarmeijan varaan. Tasakymmenien täytyessä yhdistyksen historiassa, on hyvä välillä muistella tapahtunutta, totesi puheenjohtaja Heikkinen.

Varustelu aktivoitunut maailmalla

Juhlapuhuja Ilmasotakoulun henkilöstöpäällikkö majuri Joni Kankaanpää kertoi aluksi tarinaa suomalaisesta lentäjästä, joka karkotti viholliskoneen lentämällä mahdollisimman matalalle. Tämän hetken tilanteista hän nosti esiin

idän ja lännen välisen varustelun aktivoitumisen Kiinan, USA:n ja Venäjän välillä. Arkangelissa tapahtunut onnettomuus nosti valmiutta myös Suomessa. Säteilynmitausta varten varustettu Hawk-hävittäjä oli valmiudessa. Suomessa on varauduttava toimimaan meihin kohdistuvia voimakkaitakin toimia vastaan. Tehtävämme on lisätä ihmisten tietoisuutta ennalta ehkäisevästä pidäkkeestä. Uusien kalustokokonaisuuksien hankinnan vuonna 2021 on muodostettava riittävän vahva pelote sille, että maahamme kohdistuvan hyökkäyksen hinta muodostuu korkeaksi. Reserviläisillä on tärkeä osa ilmavoimien taistelussa tukikohtien suojaamis-tehtävissä.

Arvostettu ja aktiivinen toimija

Silloin kun Laukaan reserviläiset yhdistyksenä perustettiin, elettiin kylmän sodan aikaa ja ns. vaaran vuosia. Maanpuolustusväki perusti yhdistyksiä, joissa voitiin ylläpitää

taitoja, joilla vaikutettiin mahdollisia vaaroja vastaan. – Suomalainen reservi on Euroopan suurin. Pysytymme mobilisoimaan tarvittaessa 900 000 sotilasta, lausui reserviläispiirin puheenjohtaja Perttu Hietanen tervehdyksessään. Kesällä Kuhmon jotoksella hänen mieliin oli piirtynyt seuraava lause: ”Isänmaan edestä annetut uhrit velvoittavat tulevia sukupolvia.”

Lopuksi Hietanen kiitti yhdistystä vahvasta työstä vapaaehtoisen maanpuolustuksen eteen.

Kunta ja seurakunta onnitteli

Laukaan kunnanjohtaja Jaakko Kiiskilä korosti tervehdyksessään liikettä, mikä kuuluu hyvin voivan kunnan tunnusmerkistöön. Reserviläistyön arvotusta on isänmaallinen, mutta sillä on myös kulttuurinen merkitys. – Elinvoimatyö on kunnille tulevaisuuden tae ja siihen tarvitaan järjestökentän liikettä, jota reserviläiset hyvin edustavat, totesi Kiiskilä.

Laukaan seurakunnan kirkkohera Harri Romar muisteli kutsuntatilaisuutta, jossa nuorille kerrottiin yleisestä asevelvollisuudesta. – Uskottava maanpuolustus on paras rauhan tae ja parasta rauhantyötä, totesi kirkkoherra ja jatkoi siitä, että reserviläiset ovat antaneet aikaa ja energiaa itsestään, on saatu kokemuksia ja ystäviä. 60 vuotta on pitkä taival. Yhdistystoiminta ja sen jatkuvuus vaatii aikaa ja uhrauksia, voimaa ja viisautta sekä asennetta antaa omastaan toisen hyväksi.

Palkitut

Reserviläisliiton pronssiset ansiomitalit luovutettiin seuraaville yhdistyksen jäsenille: Antero Savonen, Pentti Noronen, Pekka Kauppinen.

Teksti: Tapio Pappanen
Kuvat: Tapio Paappanen
Laukaan reserviläiset ry

Puhallinmusiikista juhlassa vastasi Äänekosken Työväen Soittajat.

Reserviläisliiton pronssiset ansiomitalit. Antero Savonen (oik.), Pentti Noronen ja Pekka Kauppinen.

Kuvia yhdistyksen toiminnasta:

Kaatuneiden muistopäivän tiaisuus 2018.

Kevätretki Mikkeliin keväällä 2017. Kuva Jalkaväkimuseon pihalta.

Ampumaharjoituksia reserviläis- ja perinnekivääreillä.

Reserviläisliiton pronssinen ansiomitali. Juha Vimpari (vas.), Outi Valkonen, Seija Puumalainen, Päivi Martikainen, Timo Kuitunen, Eila Keinonen ja Perttu Hietanen. Reserviläisliiton puheenjohtaja Ilpo Pohjola (oik.).

Juhlan juontaja Katri Tynkkynen ja yllättäjä marsalkka Mannerheim (=Timo Närhinsalo).

Ylipäällikkö lausui tervehdyksensä Ilmavoimien entisten komentajien katseiden alla. Vasemmalla adjutantti vääpeli Eljas Mikkola.

Marsalkka yllätti tervehdyksellään

Keski-Suomen reserviläispiiri ry täytti 60 vuotta

Piirin puheenjohtaja Perttu Hietanen avasi juhlan 21.9. tervetulo-toivotuksin ja totesi juhlan teemaksi sota-ajan. Musiikissa ja ohjelmassa näkyi välittäminen veteraaniperinteen vaalimisesta. ”Veljeä ei jätetä” -henkeä ylläpidetään. Puheenjohtaja korosti yhteistyön merkitystä. Puolustusvoimat ja reservi muodostavat yhteistoiminnallaan peruskallion. Piirin tärkein tukija Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö antaa toiminnalle ne resurssit, joilla tänä päivänä toimintaa toteutetaan ja kehitetään. Kehitystyö on näkynyt viime vuosien viestinnässä. Piirien verkkosivut ja Facebook ovat tulleet perinteisen neljä kertaa vuodessa ilmestyvän Keski-Suomen Maanpuolustaja - lehden rinnalle. Erityiskitoksen Perttu Hietanen osoitti lehden maanpuolustushenkisille tukijoille.

Viron vieraat Sakala Malev -suojeluskunnasta saivat myös kiitosmaininnan. Kansainvälinen yhteistyö on ehtinyt jo 16 vuoden mittaiseksi. - Kilpailutapahtumissa Virossa on saanut jäsenistömme kokea huikeita hetkiä, totesi Hietanen.

Veteraanijärjestöt, naisten vapaaehtoiset järjestöt (MPNL, NVL), sotilaskotisisaret ja sotilaspojat saivat yhteisen kiitoksen matkasta, jota reserviläispiiri on saanut vuosien ajan em. järjestöjen kanssa kulkea. Juhla lähti käyntiin maljan nostolle isänmaalle, veteraaneille ja reserviläisille sekä 60 vuotiaalle Keski-Suomen reserviläispiirille.

Reserviläisliitto tervehti

Reserviläisliiton puheenjohtaja Ilpo Pohjola nosti esiin aselainsäädäntöön liittyviä hankkeita.

Hän kertasi kolme vuotta sitten käynnistyneen kaikkien sotilasaseita muistuttavien puolautomaattiaseidien kieltämisen EU:n alueella. - Meidän jäsenistön käytössä olleet reserviläiskiväärit olisivat joutuneet tappolistalle, kertoi Pohjola. Asiaan vaikutettiin Suomesta niin kansainvälisellä kuin kansallisellakin tasolla. Näissä Reserviläisliitto oli aktiivisesti mukana. - Kolme vuotta meni direktiivin käsittelyssä ja ihmetystä herätti meidän kansallisen tason kiristykset aselakiin, joita EU ei edellyttänyt, kertoi puheenjohtaja Pohjola. Hän muisteli myös eduskunnassa käytyä keskustelua siitä vaihtoehdosta, että aseet kerätään pois tuhoaviksi. Se olisi vaatinut kymmeniä miljoonia euroja.

Tällä hetkellä urheiluammunnan perusteella reserviläisaseisiin saa lupia. Ampumaseuran jäsenyys vaaditaan ja kaikki reserviläisten jäsenyhdistykset ovat ampumaseuroja. Poliisin auktorisoimia ampu-asekouluttajia löytyy monista yhdistyksistä ja he kirjoittavat asehankintalupaprosesseihin todistukset harrastuksen aktiivisuudesta ja tai sen jatkuvuudesta.

EU vaikuttaa meihin paljon. Parhaillaan on käsittelyssä EU:ssa direktiiviesitys lyijyammusten käytön kiellosta kaikilla kosteikkoalueilla, joiden piiriin kuuluvat turvepohjaiset maat, arviolta ¾ Suomen

maaperästä. Sitä voidaan perustella ympäristösuojelutavoitteilla, mutta meillä Suomessa huolehditaan tällä hetkellä hyvin ampumaradoilla luotien käsittelystä. Lyijy ei joudu luonnon kiertokulkuun. Vanhojen ratojen kunnostuksien yhteydessä taustavallien maamassoja on vaihdettu ja me olemme huolehtineet käsittelyssä olevan direktiivin edellyttämistä asioista näin jo etupäätösteisesti, totesi Pohjola.

”Te olette avainhenkilöitä”

- On suuri kunnia saada puhua maakunnan puolustuksen keskeisille toimijoille tässä arvokkaassa juhlassa, aloitti everstiluutnantti Teijo Oksanen juhlapuheensa. Kolmenkymmenen puolustusvoimissa palvelun vuoden aikana hän kohdannut reserviläisiä vapaaehtois-

sa harjoituksissa, kertausharjoituksissa ja kansainvälisissä operaatioissa, joissa hän on nähnyt reserviläisten korkean osaamistason. Maakuntakomppanioiden henkilöiden tapaaminen pari vuotta sitten antoi kuvan tehtäviinsä äärimmäisen sitoutuneista ja motivoituneista henkilöistä.

Yleinen asevelvollisuus mahdollistaa meillä suuren reservin ylläpidon. Oksanen heitti toivomuksen puolustusvoimille, että päivittäisessä työssä muistettaisiin reserviläisten taidot ja toisaalta reserviläiset osaisivat arvostaa omaa osaamistaan maamme turvallisuuden edistämiseksi. - Te olette niitä avainhenkilöitä, maajoukkuepelaajia tilanteeseen jos maata joudutaan puolustamaan, kiitteli Oksanen.

Illan musiikista vastasivat Korsuorkesterin taiteilijat. Ami Varjotie (vas.) laulu ja kitara, Kalevi Hautamäki harmonikka.

Piirin perustamisvuonna 1959 hallitusmuotomme täytti 40 vuotta, ensimmäiset USA:n sotilaat kaa tuivat Vietnamin, Neuvostoliitto ja USA ottivat käyttöön ballistiset mannerten väliset ohjukset, Mini-auto tuli myyntiin, kenraali Sakari Simelius nimitettiin puolustusvoimain komentajaksi ja nykyinen komentaja Timo Kivinen syntyi, Volvo ryhtyi asentamaan turvavöitä auton etuistuimiin, ilmavoimien Vihuri-lentokoneet asetettiin lento-kieltoon.

- Tämän 60 vuoden aikana puolustusvoimat on noussut pote-roistaan, kehittänyt organisaatiotaan ja hankkinut ajan tasalla olevaa kalustoa käyttöönsä. Koulutus 2020-hankkeella, mikä ulotetaan myös reserviläisiin, vastataan nykyajan kouluttamisen haasteisiin. Maanpuolustuksesta pitää saada keskustella. Mahdollisten muutosten tekeminen asevelvollisuusjärjestelmään edellyttää kuitenkin sitä, että muutokset eivät saa vaarantaa sodanajan joukkojemme tuottamista. Meidän hyvä järjestelmä toimii vakauttavana tekijänä nykyisessä haasteellisessa turvallisuusympäristössämme, totesi juhlapuhuja.

HUOMIO!

Komento kajahti ruokailun olleessa loppumaisillaan. Juhlailaan astui vääpeli Eljas Mikkola, joka kertoi omakohtaiset sotatapahtumansa tapahtumat haavoittumiseensa ja saksalaisten ampumisineen Torniossa. Mikkola oli saanut kun-

niatehtävän toimia illan aikana ylipäällikön adjutanttina. - Annan ohjeet. Marsalkka ei siedä päälle puhumista. Jos on tarve poistua juhlatilasta, lupa kysytään marsalkalta tai minulta. Marsalkalle tehdään ilmoitus. Valitkaa keskuudestanne ilmoituksen tekijä, komensi Mikkola juhla vieraita.

Marsalkka astui komeassa uniformissaan juhlasaliin. Reservin ylivääpeli Katri Tynkkynen alkoi tehdä jo ilmoitusta kun salista kuului äänekäs komento HUOMIO! Juhlan juontajana toiminut Katri Tynkkynen ilmoitti sen jälkeen juhla joukon marsalkalle vahvuuden ollessa 95.

Ylipäällikön tervehdys

Marsalkka esitti tervehdyksen, jossa hän kolmen sodan ylipäällikkönä esitti kunnioituksensa sotureilleen. Hän kävi tarkkaan läpi Talvi- ja Jatkosodan tapahtumia ja muisti sodan uhreja. Sotien aikana naisten ponnistukset kotirintamalla saivat marsalkalta korkealle kohoavat kiitokset. Lopuksi hän onnitteli juhluvaa reserviläispiiriä. Illan aikana marsalkka yleni vääpeli Eljas Mikkolan vänrikiksi klo 20.45 ja ilmoitti sen päättyvän klo 24.00.

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Ykköspartio Mika Marin, Raimo Lehtinen ja Henri Saari pioneerijotoksen kakkossijan tunnelmissa.

Parolan Leijona 2019

Valtakunnallinen Pioneer- ja suojelujotos järjestettiin Parolassa ja Hätilässä 26.-28.7.2019. Jotos koostui mm. ammunasta, suunnistuksesta, taisteluensivusta ja suojelualan tehtävistä. Viuhkapanosten käyttöä koulutettiin ja tutustuttiin impulssiletkusytytykseen (Nonel). Pikataipaleelle jokainen partio sai kannettavakseen 25 kg painavan Leopard-taistelupanssarivaunun larausharjoitusammuksen. Maaliin saapui hikiisiä, mutta onnellisia partioita.

Keski-Suomesta osallistui kaksi partiota, joista ykköspartio sijoittui toiseksi. Kakkospartio sijoittui sijalle 11. Siinä kisailivat Mikko Maijala (partionjohtaja), Joni Laari ja Emma Frost.

Teksti: Tapio Paappanen
Kuva: Henri saari

Ilpo Pohjola (vas.), Jarkko Laukia ja Perttu Hietanen.

Maailmanmestari

Jarkko Laukialle piirin tunnustus

Keski-Suomen reserviläispiiri onnitteli kivääripractical-ammunnan maailmanmestaruuden voittanutta Jarkko Laukia Reserviläisliiton plaketilla!

Summa, II/JR15:n komentobunkkeri. Tapio Paappanen käsitteli talvisodan kulkua.

Kuuterselässä venäläiset historian harrastajat ovat entisöineet taisteluasemia. Kuvassa pst-tykin (75 K 40) tuliasema.

Kun Suomen kohtalo oli veitsen terällä

"Jos joku on kokenut maanpäällisen helvetin, niin se on ollut täällä", toteaa historioitsija Tapio Paappanen vakavana ja osoittaa edessä avautuvaa tasaista peltoaukeaa. Olemme Keski-Suomen reservipiirien matkalla Karjalan Kannaksella Valkeasaarella, mistä puna-armeijan suurhyökkäys alkoi 9.6.1944 hirvittävällä tulivalmistelulla.

Pääasema murtui

Kelvottomaan maastoon sijoitettu pääasema murtui seuraavana päivänä. Suomalaiset vetäytyivät taaempaan VT - eli Vammelsuu - Taipale - asemaan, missä Kuuterselkä murtui 14. kesäkuuta, mutta Siiranmäki piti. Murtuman seurauksena joukkomme joutuivat vetäytymään VKT-linjalle eli Viipuri - Kuparsaari - Taipale - asemaan. Siiranmäen torjuntavoiton ansiosta vetäytyminen onnistui eikä vihollinen päässyt joukkojemme selustaan. VKT-asemassa ratkaistiin Suomen kohtalo Tienhaaran, Talin - Ihantalan sekä Äyräpään - Vuosalmen verisissä, mutta kunnia-kaissa taisteluissa.

Tienhaarasta Ihantalaan ja Vuosalmelle

Vaikka Viipuri menetettiin 20. kesäkuuta, niin hyökkäys pysäytettiin Tienhaarassa Kivisillansalmessa heti kaupungin takana. Heinäkuun alkupuolella vihollinen torjuttiin myös Viipurinlahdella.

VKT-asema taipui, mutta ei murtunut. Kesä-heinäkuun vaihteessa käyty Talin - Ihantalan taistelu oli Pohjoismaiden suurin taistelu - parin viikon aikana vihollisen niskaan mätettiin rautaa kaikkiaan 2,5 miljoonaa kiloa. Kiivaimmillaan taisteluun osallistui 50 000 suomalaista ja 150 000 venäläistä sotilasta. Mukana olivat myös keskisuomalaiset rykmentit JR 48 ja JR 50 sekä Aarne Niemen Patteristo III/ KTR 19.

Ihantalan muistokivellä Paappanen korostaa, että täällä kääntyi Suomen historian lehti. Leningradin rintaman komentaja, marsalkka Leonid Govorov joutui 29.6.1944 toteamaan esikunnassaan, että hän ei pääse eteenpäin. Vaikka taistelut jatkuivat, niin Suomen kohtalo oli nyt siirtynyt veitsen terältä hamara-puolelle.

Kannaksella käytiin vielä Äyräpään - Vuosalmen taistelu, missä vihollinen onnistui ylittämään Vuoksen, mutta hyökkäys pysäytettiin heinäkuun puolivälissä Vuosalmen rannalle. Vuosalmella oli mukana myös Jyväskylässä perustettu Raskas Patteristo 27 eli Tauno Siltasen Sillan Psto.

Nietjärveä ja Ilomantsia ei saa unohtaa

Vaikka ratkaisutaistelut käytiin Karjalan Kannaksella, niin Paappanen muistuttaa, että vihollinen torjuttiin myös Laatokan Karjalassa Nietjärvellä U-asemassa ja Ilomantsissa, missä Suomen ovet lyötiin lopullisesti sappein 13. elokuuta 1944.

Tykistön keskitetty käyttö

Jalkaväkeä unohtamatta Paappanen korostaa tykistön merkitystä. Pieni vanerin pala, korjausmuunnin, oli kenttätykistön tulenkäytön avain. Sen avulla useamman patteriston tuli pystyttiin nopeasti keskittämään samaan kohteeseen. Vihollisen pysäyttämisessä auttoi myös logistinen huippusuoritus, jolla Itä-Karjalasta junakuljetuk-

sin onnistuttiin siirtämään joukkoja Karjalan Kannakselle juuri ajoissa täydentämään loppuun kuluneita ja väsyneitä Kannaksen taistelijoita.

Kokonaisuudesta kuva

Paappasen havainnollisista esityksistä piirtyy selkeä kokonaiskuva kesän 1944 tapahtumista. Taistelupaikoilla aidossa ympäristössä syntyy konkreettisempi tilannekuva kuin pelkkiä kirjoja lukemalla. Veteraanien kokemaa raakaa todellisuutta 75 vuotta sitten on siellä kuitenkin mahdotonta edes kuvitella. Taistelujen kulkua ei tässä yhteydessä ole mahdollista käsitellä, joten kannattaa osallistua seuraavalle matkalle.

Lukuisia reservipiirien sotahistoriamatkoja järjestäneen konkarin Pertti Rahikaisen johtama matka oli kokonaisuutena erittäin antoisa ja onnistunut. Pohjolan Matkan kuljettaja Ari Huhtanen kuljetti meitä tottuneesti ja turvallisesti kohteesta toiseen. Paluumatkalla Lappeenrannassa maistui suomalainen kahvi harvinaisen hyvältä. Sotiemme veteraanien ansiosta meillä on aro-mikkaan kahvin lisäksi se kaikkein arvokkain perintö - vapaus.

Teksti: Matti Hyvärinen

Kuvat: Matti Hyvärinen, SA-kuva

TK-kuvaaja Osvald Hedenströmin SA-kuva: Suomalaiset sotilaat ohittavat panssarirykkit olalla tuhotun T-34 -panssarin. Kuva on otettu muistomerkin kohdalla 30.6.1944. Venäläiset ovat pystyttäneet muistomerkin T-34 -vaunun n:o 450 tuhoutumispäikalle. Sak-salainen rynnäkkötykki tuhosi kyseisen vaunun.

Seppeleenlasku Äyräpään kenttähautausmaan muistomerkille. Kunniaavartiossa (vas.) kapr res Petri Ruotsalainen ja (oik.) kers res Hannu Ruotsalainen. Seppelartiossa (vas.) Mikko Töllinen, Veikko Jaatinen ja Sinikka Töllinen.

Ryhmäkuva Äyräpään kirkonmäellä. Retki toteutettiin 6. - 8.9.2019. Matkanjohtaja Pertti Rahikainen (vas.) , kuljettaja Ari Huhtanen ja opas Tapio Paappanen.

Äyräpään kirkon raunioita. SA-kuva.

Siiranmäen taistelun muistomerkki.

JRU RUUTU

Lämmintä ja sopivan kiireistä syksyä maanpuolustajat!

tilanteissa. Olimmeko osanneet tunnustaa ja kouluttaa oikeat asiat omaksuttavalla tavalla? Paras indikaatio ja palkinto onnistumisesta oli harjoituksessa yhteen hitsautunut joukko, joka tuki toinen toisiaan tehtävissään.

mutta toivottavasti jo seuraava yrityksen onnistuu ensi vuonna.

Tänä syksynä järjestimme kolmiottelun, jonka lajeina olivat suunnistus, ammunta ja uinti. Ensi vuonna tätä tullaan laajentamaan viisiotteluksi. Lisälajeina tulevat mukaan hiihto ja vuosittain vaihtuva ”jokerilaji”. Jos et ehtinyt mukaan johonkin lajisuoritukseen niin älä sen vuoksi jätä osallistumatta muihin. Jokainen suoritus vie sinua eteenpäin. Ammunta-osion voi vaihtoehtoisesti suorittaa ekoaseella, jos ampumaturva tai ampumavakuutus ei ole voimassa. Seuraa jäsentiedotuksia näistä tapahtumista.

Syksyn toiminta on alkanut vilkkaana. Perinteiset Graniitin ampuvuorot ovat alkaneet syyskuun alusta keskiviikkoisin klo 18-21. Mukana tapahtumissa on myös aiemmin mainittu ekoase, joka tuo uuden elementin harjoitteluun. Tässä yhteydessä haastan kaikki jäsenemme suorittamaan PRO-SENTTIAMUNNAN vuoden 2019 aikana. Suorituksesi kelpaa mm. hirvikoe, kertausharjoituksissa ampuminen, kilpailut yms. Jos jokin edellisistä ei ole sinulle mahdollista, tule yhdistyksen ratavuorolle niin laitetaan prosentit kuntoon! Ilmoita suorituksesi osoit-

teeseen jru.toiminta@gmail.com Linkin löydät myös yhdistyksen WWW-sivulta: <https://www.rul.fi/jyvaskyla/>

Yhdistyksen syyskokous järjestetään Jyväskylässä 10.10.2019 klo 17 alkaen Fennian tiloissa, Kaupakatu 37. Virallinen kokouskutsu on julkaistu 22.9.2019 Keskisuomalaisessa. Löydät kutsun myös tästä lehdestä. Kokouksessa käsitellään normaalien syyskokousasioiden lisäksi ehdotus sääntömuutoksesta. Tule mukaan ja vaikuta yhdistyksesi asioihin.

Muita tapahtumia syksyn ohjelmassa ovat normaalien itsenäisyyspäivän ja joulunajan kunniavartioiden lisäksi 22.11.2019 järjestettävä retki Mikkeliin. Kohteina ovat Jalkaväkimuseo ja Mikkelin Klubi, jossa illallistamme Marskin seuras- sa. Matkaamme Mikkeliin yhteiskuljetuksella. Retkelle on paikkoja rajallinen määrä ja se sisältää omakustannusosan. Tarkemmat tiedot jäsenistölle toimitetaan yhdistyksen jäsenposteissa. Laita yhteystietosi jäsenrekisterissä ajan tasalle, jotta saat kaiken tarpeellisen tiedon ajallaan.

Syyskokouksessa tavataan!
Mika Pakkanen
Jyväskylän Reserviupseerit

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLOIN PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safarit upeilla reiteillä
Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswillan.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

Lindab[®]
Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen piirin sääntömääräinen syyskokous

Tiistaina 29.10.2019 klo 17.30 Sepänkeskuksen Molekyyli-kokoustilassa, osoite Kyllikinkatu 1, 40100 Jyväskylä. Ennen varsinaista kokousta Maanpuolustusnaisten Liiton koulutusmerkkien luovuttaminen ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!
MNL:n Keski-Suomen piiri, piirihallitus

Jyväskylän Reserviupseerit ry SYYSKOKOUS

10.10.2019 klo 18.00 Fennia,
Kaupakatu 37, 40100 Jyväskylä
Kokouksessa käsitellään sääntömuutosesitys.
Aloitus esitelmällä klo 17.00
Ilmoittautumiset 7.10. mennessä: mika.pakkanen@elisanet.fi
Hallitus

Tikkakosken Reserviläiset ry Sääntömääräinen syyskokous

Aika: 14.10.2019 klo 19:00

Paikka: Veteraanijärjestöjen toimisto, osoite Kuntalantie 1, Jyväskylä

Käsiteltävät asiat:

- 16§ sääntömääräiset asiat
- sääntömuutosehdotukset
- jäsenten vähintään seitsemän (7) vuorokautta enne kokousta johtokunnalle kirjallisesti esittämät asiat.

Lisätietoja yhdistyksen nettisivuilla / ajankohtaista (www.tikkakoskenreservilaiset.fi) sekä sähköpostitse niille, joilla on toimiva s-postiosoite.

TERVETULOA!
Johtokunta

Ääneseudun Reserviupseerit Ry

Sääntömääräinen syyskokous
torstaina 24.10.2019 klo 18.00

Kahvila-Ravintola Willessä,
Äänekoskentie 311, 44100 Äänekoski.

Kokouksen jälkeen maanpuolustusilta.

PUOLUSTUSVOIMIEN KÄYTÖSTÄ POISTETUN MATERIAALIN HUUTOKAUPPA

Paikka: Millog Oy:n Kalkun toimipaikka, Petsanpuisto 22, 33330 Tampere
Aika: keskiviikko 9.10. ja torstai 10.10.2019 klo 9.00 alkaen

Alue avataan klo 08:00

Myydään erilaisia moottoriajoneuvoja, mm. maastokuorma-autoja, kuorma-autoja, henkilöautoja, maastohenkilöautoja, pakettiautoja, moottorityökoneita, tela-kuorma-autoja 4 kpl, tykin edeltäjiä, renkaita. Lisäksi erilaisia perävaunuja, sekä muuta kuljetus- ja korjaamoalan materiaalia.

Myyttävä materiaali on nähtävänä myyntipaikalla tiistaina 8.10. klo 9 - 15.

Tiedustelut: Millog Oy, puh. 040 315 7999 ja 040 315 7513

Lisätietoja ao. internet-osoitteissa:

www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

www.sa-kauppa.fi

Millog
www.millog.fi

LÄHITAPIOLA
KESKI-SUOMI

Viherlandia
www.viherlandia.fi

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

www.sata-pirkanpainotalo.fi

Suvepäivä Tikkakoski

– osa kansainvälistä yhteistyötä

Ilmavoimamuseolla esittelykierroksen veti museonjohtaja Kai Mecklin.

Ilmasotakoululla vieraat ryhtymäyivät kuuntelemaan esitystä Ilmasotakoulun varusmiestoiminnasta.

**Heinäkuussa MPK:n ilma-
puolustuspiirissä oli vieraita
Etelä-Viron Kaitseliitin Vil-
jandin paikallisesta suojelus-
kunnasta Sakala Malevasta.**

– "Suvipäivän" ohjelmassa oli Sakala Malevan henkilöstölle ja muille vieraillemme MPK:n toiminnan esittely ja tutustumiskäynti Ilmasotakoulun toimintaan. Vieraitamme kiinnosti Suomen ilmavoimien historia. Siihen he saivatkin kattavan esittelyn ilmavoimamuseolla, kertoi kouluspäällikkö Aarne

Markko. Tapaamisessa Kaitseliitin henkilöstön kanssa luotiin pohjaa tulevalle yhteistyölle. Tapahtuma on osa MPK:n ja Kaitseliitin kansainvälistä yhteistyötä, joka toteutetaan vuosisuunnitteluun perustuen. Suomesta osallistuttuun suunnitellusti mm. Sakala Malevan järjestämiin tapahtumiin.

Ilmapuolustuspiirin ensi vuoden kurssitarjonnassa tarjotaan Sakala Malevin henkilöstölle mahdollisuutta osallistua mm.

lentoetsijän perehdyttämiskurssille ja Naisten Valmiusliiton Vinka NASTA -harjoituksen kansainväliselle kurssille.

Keski-Suomen reserviläispiirillä ja Sakala Malevalla ollut jo vuosien ajan yhteistyötä keskenään. Täältä on osallistuttu mm. Soduriproov -partiokilpailuihin Viljandissa.

Sieltä on taas vastaavasti useana vuotena saapunut Kaitseliitin Sakala Malevin edustaja/edustajia Keski-Suomen Maanpuolustusjuhliin. Samanaikaisten

tapahtumien takia tänä vuonna heiltä ei ollut edustajaa Maanpuolustusjuhlassa.

Vieramme saapuivat 16.7. Hämeenlinnan Panssarimuseon ja Museo Militarian kautta Tikkakoskelle. Tikkakosken päivän 17.7. jälkeen he suuntasivat kotimatalle 18.7. aamulla kohti Viroa.

Kutsu MPK:n infotilaisuuteen to 3.10. klo 16.30

Paikkana Ilmasotakoulun Huoltokeskuksen Auditorio Tikkakoskella

Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta uudistuu 1.1.2020 alkaen. Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK järjestää yhdessä Puolustusvoimien ja puolustusministeriön kanssa valtakunnallisen infotilaisuuden, jossa kerrotaan lakimuutoksen vaikutuksista MPK:n toimintaan.

MPK:n Ilmapuolustuspiirin ja Hämeen piirin yhteinen tilaisuus järjestetään Ilmasotakoululla 3.10. klo 16.30 alkaen. Tilaisuus on tarkoitettu kaikille MPK:n toimintaan sitoutuneille, jäsenjärjestöjen henkilökunnalle ja toimijoille sekä kaikille lakimuutoksen vaikutuksista kiinnostuneille. Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittäminen 2020: JALKAUTTAMISKIERTUE 2019 TIKKAKOSKI -tapahtumaan ilmoittaudutaan vain MPK:n kursikalenterin kautta www.mpk.fi

16.30 kahvit ja ilmoittautuminen

Ohjelmassa klo 17–19

- Keskeiset lakimuutokset ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen konsepti 2020 alkaen
– toiminnanjohtaja Pertti Laatikainen, MPK
- Ammunnanjohtajakoulutuksen järjestäminen ja ammuntojen toteuttaminen sekä MPK:n aseet
– valmius- ja turvallisuuspäällikkö Mika Peltoniemi, MPK
- MPK:n valmiuspäälliköt vapaaehtoistoimijoiden tukena sekä MPK:n koulutusjärjestelmä ja koulutuskortit
– koulutuspäällikkö Juha Niemi, MPK
- Muutosten vaikutus paikalliseen toimintaan
- Keskustelu ja kysymykset. MPK:n piirin ja keskustuomiston henkilökuntaa on paikalla vastaamassa kysymyksiin.

Saapuminen Ilmasotakoululle: Viestitie 7, Tikkakoski, josta on opastus. Ota mukaasi passi tai henkilökortti, jotta voit todistaa portilla henkilöllisyytesi.

Hilla 2019 -valmiusharjoitus

etsijät maalla, ilmassa ja vesillä

Kadonneeksi on ilmoitettu seitsemän henkilöä. Kuvassa johtokeskus suunnittelee etsintäalueita.

Tositilanteessa viranomaiset johtavat etsintää ja pyytävät tarvittaessa Vapepaa osallistumaan etsintään. Viranomaisten kanssa keskustele Vapepaa -johtaja ja joka vastaa vapaaehtoisten toiminnasta etsinnän käynnistyessä.

HILLA 2019- yhteistoimintaharjoitus järjestettiin 6.–8. syyskuuta Jyväskylän varuskunnassa Tikkakoskella. Keski-Suomen Vapepan ja MPK:n ilmapuolustuspiirin tukema koulutus- ja harjoitusviikonloppu oli toinen järjestyksessään – hyvä yhteistyö alkoi jo edellisestä vuonnasta.

Lauantain kurssipäivä koostui viidestä kurssista. Kurssien kouluttajina toimivat osaavat Vapepan valmiuskouluttajat. Maastoetsinnän saloihin opasti Juha Vimpari, koiraehtaintä luotsasi Mikko Koljander ja lentoetsinnän peruskurssia johtivat lentokentän läheisyydessä Arto Kupiainen ja Hannu Haapamäki. Viestikurssin kouluttajana oli Juha Peltonen ja johtopaikan toimintaan perehdytti Aki Va-

lonen. Lauantain kurssipäivän opittuja taitoja sovellettiin sunnuntaina valmiusharjoituksessa, niin maalla – vedessä kuin ilmassa. Johtokeskuksena toimi Esikuntakomppanian kahvihuone Itärannalla. Harjoituksen osallistui lähes 70 henkilöä lentäjät mukaan lukien.

Maastomuonituskurssin peruuntua huolto toimi kuitenkin mainiosti. Sunnuntain valmiusharjoituksen maastomuonituksesta vastasivat Jyväskylän maanpuolustusnaisten aktiivit Tiina Ronkainen ja Anu Miettinen vääpeli Jarkko Pynnösen avustuksella. Aamiaisen kaurapuuro sai kurssilaisten päivän käyntiin ja lounaaksi tarjottu jauhelihakeitto maistui kotoisalta.

Tällä kertaa harjoitus päättyi onnellisesti, kaikki etsittävät löytyivät hyvissä voimin. Palautetilaisuudessa kerrattiin vielä päivän tapahtumia. Koulutus- ja harjoitusviikonloppu osoitti jälleen kerran kuinka osaava ja kehittyvä järjestö kouluttaa jäseniään.

Yhdessä meitä on enemmän!

*Kaija Koponen
Harjoituksen johtaja*

MPK:n tapahtumasivu
– Eila Keinonen, kuvat ja taitto
– Ahti Piikki ja Aarne Markko

"Porukalla tuli marssittua 5000 km"

17.8.2019

Kesäyön esäyön marssi on kävelytapahtuma, joka on tarkoitettu kaikille kunnostaan huolehtiville yksin, kaksin tai työ- ja harrasteporukoissa kuljettavaksi. MPK:n Hämeen piirin koulutuspäällikkö Ahti Piikki joukkueineen järjesti tapahtuman nyt kolmatta kertaa lauantaina 17.8.2019.

Marssi oli ryhmitetty kahteen yhteislähtöön. Ensin jumpattiin yhdessä ja tapahtuman suojelijan Henna Virkkusen puheen jälkeen marssimusiikin tahdissa osallistujat lähtivät reippain askelin omille reiteilleen. Sää suosi reilua 250 marssijaa ja huoltopis-

"Leijonat" vetreinä marssille

teiltä sai juotavaa, pikku purtavaa, energiaa antavia patukoita ja tarvittaessa myöskin ensiapua. Eripituisia matkoja oli tarjolla helppokulkuisesta 6 kilometristä aina 31 km vaativampaan matkaan Laajavuoren rinteillä. Matti Nykäsen maki ja kahvio olivat avoinna marssin aikana. Huikeat maisemat näki kipuamalla 258 porrasta ylös ja yhtä monta alas. Hissilläkin pääsi yläilmoihin. Tapahtuman vetovastuu siirtyi ensi vuonna Ilmapuolustuspiirille.

– Uusia reittejä kartoitetaan parhaillaan, toteaa Ahti Piikki myhäillen. **Varatkaa jo nyt kalenteriinne päivämäärä 15.8. ja tapahtumaksi Kesäyön marssi Jyväskylä 2020.**

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSBILDNINGSFÖRENINGEN

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKKA

Ilmoittaudu kursseillemme osoitteessa www.mpk.fi
Koulutuspäällikkö Aarne Markko, puh. 040 094 4728; aarne.markko@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Ahti Piikki, puh. 040 561 5774; ahti.piikki@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Veikko Valli; veikko.valli@mpk.fi

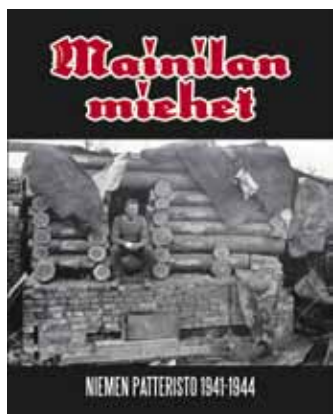
TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKAN KURSSITARJONTA SYYSKUU-JOULUKUU 2019

Alla on osa Tikkakosken Koulutuspaikan kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi - **Koulutuskalenteri - Valitse yksikkö -kohdasta Tikkakoski - Hae**. Nyt näet näkymässä Tikkakosken koulutuspaikan kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoimia ja suunnitelmallisia joten **tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta**. Kyetäksesi ilmoittautumaan kurssille, Sinun on ensimmäisen kerran kirjaututtava MPK:n tietojärjestelmään ja luotava itsellesi käyttäjätunnukset. Kurseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen.

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanteelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi. Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.
HUOM 1: Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevsi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.
HUOM 2: Korvaavat kh-vuorokaudet saat sotilaallista valmiutta palvelevilta kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (VEH)		
KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus		
4. - 6.10.2019	Maakuntakomppanian TCCC-kurssi	Tikkakoski
4. - 6.10.2019	Toiminta rakennetulla alueella TRA 1-kurssi	Tikkakoski
24.10.2019	Tikkakoksen koulutuspaikan suunnittelukurssi	Tikkakoski
25. - 27.10.2019	Kurssinjohtajakoulutus (KOUL2)	Tikkakoski
26. - 27.10.2019	Hybridivaikuttaminen ja turvallisuus	Tikkakoski
3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)		
10. - 11.10.2019	Koululaisen eräkurssi	Uurainen
12.10.2019	Henkisen tuen kurssi	Tikkakoski
13.11.2019	Maatilojen varautuminen	Tikkakoski
29.11. - 1.12.2019	Reservinjohtaja 2 -koulutus	Tikkakoski
30.11.2019	Taistelijan testiammunta	Tikkakoski

Niemen Patteristo 1941-1944 taipuu kirjaksi

”Mainilan miehet” on FM Kimmo Sorkon tämän syksyn aikana ilmestyvän tietokirjan nimi. Se kertoo Jämsän seudun miehistä Jatkosotaan perustetun ”Niemen Patteriston” (III/KTR 19) sotataipaleesta. Kirjan koko lähentelee 1000 sivua. Suuri sivumäärä pitää sisällään suuren määrän aiemmin julkaisematonta valokuvamateriaalia, mikä on kirjan helmi.

Kirjan julkaisu ajoittuu loppuvuoteen ja julkaisutilaisuus tullaan toteuttamaan Jämsän alueella.

Kirjan sisällöstä voi tarkemmin tiedustella tekijältä, Kimmo Sorkolta, puh. 040 176 8734.

Päätoimittaja Tapio Paappanen

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Aseet, ampumatarvikkeet ja
armeijavarusteet palvelevista
erikoisliikkeistämme:

ARMORIA

Armoria Jyväskylä
p. 020 729 9850

Armoria Tampere
Teiskontie 20
p. 020 729 9857

Armoria Kuopio
Tulliportink. 27
p. 020 729 9852

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYKSIÄ JA -LEASING

ARMORIA TRAINING CENTRE

Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SA KAUPPA

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

**Tähtipalvelut
Lauttaanaho**

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

- Tilausajot 20-50 hlö busseilla
- Matkapaketit ryhmille
- Viron kylpylä- ym. matkat
- KATSO MATKOISTA
- www.lauttaanaho.com
- Tavarakuljetukset
umpikuorma- autolla, jossa
perälautanostin.

VERHOOMO

- 040-7268951/ Taina
- taina.verhoomo@hotmail.com
- Ajoneuvoverhoilu
- Huonekaluverhoilu
- Kankaat ja tarvikkeet

‘SAVOTTA

www.savotta.fi

URTTI &
TOIVIAINEN
ASIANAJOTOIMISTO

• kiinteistöoikeus
• riitojen ratkaisu • työoikeus

www.urtti.fi | 0400 565 361

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina
50-paikkaiseen linja-autoon asti.
Myös pyörätuoli- ja paarikuljetukset.

www.jousmaki.fi

 KESKIMAA
 Keskisuomalainen Oyj

INNOHOUSE
HENKILÖSTÖPALVELUT
www.innohouse.fi

 FORCIT
D E F E N C E

Nammo
www.nammo.com

HARVIA

Lähellä ihmistä
POP Pankki
KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
KYYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA
Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi

 Metsä
 V A P O
 K
Jotta kaupassa
olisi kiva käydä.

Ihanaa tulla
kotiin.

www.kaluste10.fi

**HIKOILE,
HYMYILE,
HULLAANNU!**

MAKUNAUTINTOJA
monipuolinen ravintolamaailma

TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
sekä Apollo Barissa karaokea

POLSKI KYLPYLÄSSÄ
aina majoituksen yhteydessä

LÄHELLÄ
vain 25 min. Jyväskylästä!

PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA

Peurunka

 KEULINK

Keulink palvelee yrityksen
kaikissa vaiheissa

Palveluksessasi: Jukka, Ritva ja Leila
eCenter (3. kerros)
Keskusaukio 3, 42700 KEURUU
www.keulink.fi

Ota yhteyttä!
0400 342 915

Nordea

Ajat muuttuvat. Helpommiksi.

Lataa tunnuslukusovellus puhelimeesi, niin avaimet pankkipal-
veluihin kulkevat kätevästi mukana kesän riennoissa.

Lue lisää nordea.fi/tunnuslukusovellus.

NORDEA.FI
Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike, Nordea Bank AB (publ), Ruotsi

SILENTA®

**AGCO
SUOMI**

VALTRA-JÄLLEENMYYJÄSI
AGCO Suomi Oy, agcosuomi.fi

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT
Jyväskylä – Suolahti – Pieksämäki – Tampere – Viitasaari – Vantaa

Taipaleen 1617 Tila

Juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
Luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa
Majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
taipaleen.luomutila@nic.fi www.taipaleentila.com 014 856 316

RT

Rakennusteollisuus

Talonrakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

KOTIMAINEN
TJ-Katsastus.fi

Leppävesi
Hallaperäntie 8
p. 010 327 1350
avoinna:
ma - pe 9.00 - 17.00
la 10.00 - 14.00

Jämsä
Pietiläntie 8
p. 010 327 1355
avoinna:
ma - pe 8.00 - 16.30

Muurame
Setäläntie 3C
p. 010 327 1357
avoinna:
ma - pe 9.00 - 18.00
la 10.00 - 14.00

24/7 autopesu Muuramessa
MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

**Yritys
kehitys**

www.yrityskehitys.com

K2 TURVAPALVELUT

www.k2turvapalvelut.fi
010 524 8300 (8,4 snt/min)

Palvelukeskus

Kameravalvonta Hälytyspalvelut Kiinteistön etäkäyttö Call Center

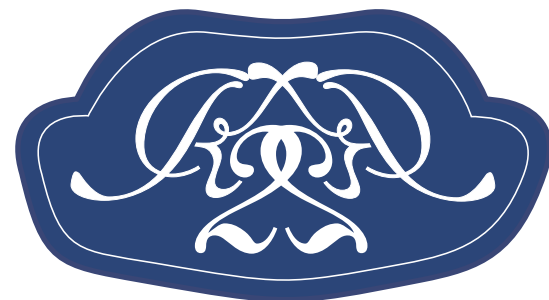
Grafitatu

ALASINKATU 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ
P. 010 328 2880
www.grafitatu.fi

Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut

"Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatua!"

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

KAKKONEN-YHTIÖT

INFONIA®

UHY TietoAkseli

Tulevaisuuden tilitoimisto

www.tietoakseli.fi

isoweli

TEHTAANMYYMÄLÄ
ma-pe 9-20 • la-su 10-20

Kaalikärryleitä, kaalilaatikkoo,
lihamureketta sekä Taatilan tilan tuotteita.
Tervetuloa ostoksille! Maksu vain käteisellä.

Riihontie 536, Haapamäki | VAISSI.FI

eners.fi

KIINTEISTÖJEN YLLÄPIDON AMMATTILAINEN

VRP

**HYVÄN
RAKENTAJA**

**M
S**
MYyntISAAGA

Midare

Kokonaisvaltainen
ICT-ratkaisujen
palvelutalo

MIDARELTA MYÖS
METSÄSTYSTUOTTEET:
mm. Tracker-pannat ja
valjaat sekä yhteydet
yhdellä käynnillä.

Ahjokatu 12, Jyväskylä
Puh. 020 792 4400, www.midare.fi

Kysy myös
vaihto-
hyvitys!

L&T

LASSILA & TIKANOJA OYJ

PEAB

allaway

Aisti kotisi puhtaus

O.K. AUTO OY

TOYOTA

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoautot.net

Osuuspankin omistaja-
asiakkuudesta saat paljon
hyötyä ja iloa arkeen.

Tutustu ja tule omistaja-asiakkaaksi.
op.fi/keski-suomi/edut

OP Keski-Suomi

vitreo
Puistojen ja arvokohteiden kalustaja
Kauppakatu 14 40100 Jyväskylä www.vitreo.fi office@vitreo.fi

"Puheenjohtaja - ehdotan Paviljonkia."

Koe erimakuiset kokoukset!

PAVILJONKI
JYVÄSKYLÄ

YIT

 yit.fi/asunnot

Uusi koti, hyvä sijainti.
Mukava elämä vakiona.

KOTEJA JÄRJELLÄ JA TUNTEELLA

YIT Asuntomyynti, Jyväskylä, p. 050 397 8907

Vanhan ajan iltamat

Perinteinen tunnelma välittyy sukupolvelta toiselle

Ääneseudun Maanpuolustusnaiset järjestivät lauantaina 17. elokuuta ensimmäiset vanhan ajan iltamat Koiviston Seuratalolla.

Perinteisiin iltamiin kuuluu isänmaallinen, kohottava puhe sekä kulttuuria: kykyään pääsivät aikaan esittelemään runonlausujat, laulajat ja tanssijat. Iltamien sivistävän osuuden ansiosta loppuillan tansseista maksettava huvivero oli pienempi, ja iltamista tuli suosittu tapa viettää aikaa maaseudulla, missä ei muuten ehkä tavattu muita nuoria.

Ääneseudun Maanpuolustusnaiset herätteli iltamaperinnettä henkiin lauantaina Koivistossa. Puheenpitäjänä nähtiin reservin luutnantti Tero Parkatti Ääneseudun reserviupseereista, joka on Maanpuolustusnaisten rinnakkaisjärjestö.

– Maanpuolustusaate on rauhan aate, vaikka monesti toiminta yh-

distetään kenttäkelpoisuusharjoituksiin. Ääneseudulla toimii useita maanpuolustusjärjestöjä, ja Maanpuolustusnaiset ovat yhteistyömme kantava voima, Parkatti kehaisi.

Talkoolaiset ja iltamavieraat ovat panneet parastaan ajan hengen saavuttamiseksi etenkin asuterintamalla. Hiukset on tupeerattu kukkuralleen, hameissa on fyllinki ja kädessä pitsihansikkaat.

– Joku jo kehuikin, että juuri tämän näköisiä ne tyttäret oli aikanaan tansseissa ja iltamissa. Tässä pääsee itsekin palaamaan aikaan entiseen, ihastelee Ääneseudun Maanpuolustusnaisten puheenjohtaja Tarja Maukonen.

Ajatus iltamien järjestämisestä on hautunut yhdistyksen riveissä jo monta vuotta. Iltamaperinteen siirtäminen ja säilyttäminen tuo iloa paitsi ajan eläneille, myös uusille sukupolville. Koiviston perinteinen seuratalo henkii 50- ja 60-lukujen

henkeä, ja iltamat enteilevät jo kulman takana vuoroaan odottavan Koivisto-viikon ohjelmaa.

– Meillä on ollut hirveän hauskaa yhdistyksenä lähtee järjestämään tällaista. Olemme jäljitelleet vanhaa aikaa, jota en ole itsekkään elänyt mutta jonka aikaisemmat sukupolvet vielä muistavat hyvin. Romanttista, isänmaallista ja yhteisöllistä, Maukonen kuvailee iltamien tunnelmaa.

Iltamat on tarkoitus järjestää myös ensi vuonna. Ensimmäisen kerran jälkeen sanan toivotaan kiirivän laajemmallekin, jotta tupa saadaan aivan täyteen.

– Kyllä ollaan jo saatu ihanan positiivista palautetta siitä, että tällaista on järjestetään. Nyt juhlitaan ja nautitaan, ja ensi vuonna katsotaan millaisen suosion iltamat lopulta saavat, Kati Somiska toteaa.

Myöhemmin illalla ohjelmassa olivat myös tietenkin tanssit. Ääne-

kosken keskustasta paikalle saapunut joukko kertoi odottavansa iltaa innolla.

– Kyllä on juhlallinen olo. Tämä on juuri niinkuin ennen vanhaan, naisten asut ja kaikki! Kyllä me lähdeittiin ihan kannatusmielessä tänne, kun kerran järjestetään. Ja mikä ettei Koiviston maisemia katsoisi useamminkin, porukka kehui ja lupasi laittaa jalalla koreasti.

Teksti: Riina Nygren

Kuva: Tarja Maukonen

Maanpuolustusjärjestöjen lippulinna 10.8. Saarijärvellä.

Naiset Saarijärvellä

Keski-Suomen maanpuolustusjuhlaa ja Ilmasotakoulun heinäkuun saapumiserän vala- ja vaakuustilaisuutta vietettiin Saarijärvellä 10.8.2019.

Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin ja Naisten valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunnan toimintaa esiteltiin maanpuolustusjärjestöjen yhteisessä teltassa, jossa kävijöitä riitti kiitettävästi.

Veteraanien ja järjestöjen yhteisessä lippulinna oli mukana kantamassa Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin lippua Tarja Maukonen, Naisten valmiusliiton lippua Pirjo Kunnari ja Sotilaskotisivien lippua Marja-Leena Kaasalainen.

Teksti: Tarja Maukonen
Kuvat: Tapio Paappanen
Matti Hyvärinen

Tarton kaupunginjohtaja tuomassa tervehdystä 14.9.2019 Pilkan muistomerkillä.

Pilkan taistelusta 75 vuotta

Suomenpoikien eli virolaisten, jotka taistelivat Jatkosodassa Suomen riveissä, viimeisestä suuresta taistelusta Pilkan kylän pelloilla on kulunut 75 vuotta. Suomenpoikat kuuluivat saksalaisten divisioonaan, jonka lohko sijaitsi Emajoen pohjoispuolella lähellä Tarttoa. Syyskuun 13. 1944 venäläisten joukot ylittivät Emajoen ja 17.9. aloittivat tykistön ja panssareiden yhteisen tulituksen Pilkan kylään.

Suomenpoikien pataljoona oli lepäämässä Pilkan kylässä, kun

tykkitali alkoi. Ammukset iskeytyivät laajalle alueelle sytyttäen tulipaloja. Venäläiset etenivät pohjoiseen Luunja-Pilka tietä pitkin. Haavoittuneita oli paljon ja joitain kaatuneita.

Pataljoonan komentaja, luutnantti Karl Pärnoja, käski perään-tyä pohjoiseen. Matkalla hän tapasi saksalaisen rykmentin komentajan, joka oli ympäri päissään. Tällä oli komennossaan enää viisi rynnäkötykkiä muttei miehiä. Tykit jäivät suomenpoikien haltuun ja

kohta niille oli käyttöä. Yhdellä tykillä tuhottiin venäläinen tankki ja näin pelastettiin yksi komppania.

Suomenpoika Raul Kuutma kertoi osallistuneensa kyseiseen taisteluun. Hän kuvasi tapahtumaa teurastukseksi. Hänellä oli onnea. Kertomansa mukaan hän makasi päivän kranaattikuopassa. Multaa ja kiviä lensi päälle, mutta sirpaleet eivät osuneet. Kun hän uskalsi nousta kuopasta, hän näki joukon kaatuneita tovereitaan ympärillään. Ei ollut muuta tehtävissä kuin lähteä pohjoiseen.

14.9.2019 Pilkan muistoristille oli kokoontunut noin 80 henkilöä muistelemaan tapahtunutta. Tällä kertaa mukana oli yksi suomenpoika, Hans Karro, 95 v, Pölttsamaalta. Hän kuvaili taistelua samoin kuin Kuutma edellisenä syksynä. Muistelutilaisuuden järjestää vuosittain Etelä-Viron Suomenpoikien yhdistys puheenjohtajanaan Raimond Viik.

Allekirjoittaneella oli kunnia edustaa suomalaisia leijonja ja epävirallisesti keskisuomalaisia reserviläisiä. Suomen virallisen seppeleen laski, puolustusasiamies, everstiluutnantti Antti Hauvala.

Mauri Koskela
Suomenpoikien kunniajäsen 019

Kurssilaiset ryhmäkuvassa. Pöydän päässä kurssin johtaja Kaija Koponen.

Arjen turvallisuus-kouluttajakurssi

Maanpuolustusnaisten liiton kolmas Arjen Turvallisuus- kouluttajakoulutus pidettiin kesän kynnyksellä 7.-9.6.2019 Tikkakoskella. Kurssilla perhdyttiin liiton liiton Arjen Turvallisuus- koulutusohjelmaan ja saatiin ohjasta kouluttajan pedagogisiin taitoihin. Teksti: Kaija Koponen Kuva: Suvi Satoranta